

Vinařský věstník

8

2024

Obsah:

Z domova	2
Ze zahraničí	4
Sklizeň hroznů, trhy vínem	14

jihomoravský kraj

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval SVČR
Produkováno s podporou Vinařského fondu ČR.

Z domova

Zelená zpráva 2023: Loňský rok byl příznivý pro živočišnou výrobu a agrární zahraniční obchod, méně už pro rostlinnou výrobu

19. 8. 2024 – Tisková zpráva — V loňském roce vzrostly průměrné ceny zemědělských výrobců u živočišných komodit a obrat českého zahraničního obchodu stoupl o více než 9 %. Kvůli snížení ceny obilovin a olejnin poklesly ceny rostlinných výrobků. České a evropské zemědělství stále ovlivňují dozvuky energetické krize. Vyplývá to z právě zveřejněné Zprávy o stavu zemědělství ČR za rok 2023 (Zelená zpráva).

Podle předběžných údajů klesla v roce 2023 hodnota produkce zemědělského odvětví o 7,8 % na 176,9 miliard korun ve srovnání s předešlým rokem. Ten byl však mimořádný, protože v něm byla produkce zemědělského odvětví nejvyšší za 5 let. Loňské zemědělství stále ovlivňovala dozrávající energetická krize a pokračující konflikt na Ukrajině.

„Jedním z pozitivních trendů loňského roku je zlepšení dosud pasivní bilance zemědělského zahraničního obchodu, a to o 8,7 miliardy korun na 38,2 miliardy korun. Dobrou zprávou také je, že zůstáváme v řadě zemědělských komodit soběstační, a to například u hovězího masa, mléka, cukru a u obilovin,“ řekl ministr zemědělství Marek Výborný (KDU-ČSL).

Obrat českého agrárního zahraničního obchodu se v roce 2023 meziročně navýšil o 9,1 % na 650,5 miliardy vzhledem k rostoucímu exportu i importu.

Meziročně se snížila hodnota rostlinné produkce z 114,1 miliardy korun v roce 2022 na 94,9 miliardy v roce 2023, což bylo zapříčiněno i loňským snižováním cen rostlinných produktů, které byly v roce 2022 nadstandardně vysoké. V roce 2023 došlo proti roku 2022 k poklesu cen rostlinných výrobků o 13,7 %. Důvodem bylo především významné snížení cen obilovin a olejnin o 20,4 %, resp. o 28,8 %. Naopak pozitivní vývoj měl sektor živočišné výroby, který i v roce

2023 vzrostl o 6,8 %, a to na hodnotu 70,6 miliardy Kč a dosáhl tak nejvyšší hodnoty produkce za posledních 5 let. Kvůli výraznějšímu poklesu hodnoty rostlinné produkce došlo ke zdatelnému snížení výsledného ukazatele podnikatelského důchodu z 25,6 miliardy korun v roce 2022 na 14 miliard korun v roce 2023.

Koncem loňského roku působilo v České republice 5 341 ekologických zemědělců a 969 výrobců biopotravín. Podíl ekologicky obhospodařované půdy k celkové výměře zemědělské půdy podle registru LPIS činil 16,8 %.

Počet pracovníků v zemědělství se v posledních letech pohybuje pod hranicí 100 tisíc a loni dosáhl 95,4 tisíc, oproti roku 2022 velmi mírně poklesl o 1,2 %. Jejich podíl v celkové struktuře zaměstnanosti v národním hospodářství ČR činil 1,9 % a meziročně se nezměnil.

Podíl zemědělství včetně lesnictví a rybolovu na hrubé přidané hodnotě v základních běžných cenách meziročně poklesl na 1,75 %, což platí i pro samotné zemědělství (1,42 %). Podíl potravinářského průmyslu se nepatrně zvýšil na 2,04 %. Podíl zaměstnanců v zemědělství, lesnictví a rybnářství na celkovém počtu zaměstnanců se výrazně nezměnil a činil 2,24 %.

Zpráva o stavu zemědělství za rok 2023 představuje komplexní statistickou prezentaci a hodnocení vývoje českého zemědělství a potravinářství. Vypracoval ji Ústav zemědělské ekonomiky a informací pod gescí MZE.

**VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ
MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ**

S výpočtem uhlíkové stopy pomůže farmářům úřad, čas na přípravu se krátí

Ministerstvo zemědělství se nyní rozhodlo zřídit pracovní skupinu, v rámci které by měl Ústav zemědělské ekonomiky

a informací (ÚZEI) vytvořit metodiku zatím alespoň pro čtyři potraviny, tu by pak mohly využívat všechny řetězce. Zda se povede vše stihnout, je zatím nejasné.

Mluvčí Potravinářské komory ČR Helena Kavanová pak dodává, že by bylo dobré, aby jednotné podmínky byly co nejdříve a aby je ve stejné podobě vyžadovaly všechny obchodní řetězce. „Je zřejmé, že s novým Evropským parlamentem nedojde k zásadnímu přehodnocení „Green Dealu“, jak mnozí předpovídali. Zvýšené administrativě a byrokracii se tedy bohužel nevyhneme. Celý segment je nutné urychleně na národní úrovni konsolidovat a zajistit zemědělcům a potravinářům snadný reporting založený na faktech a lokálních datech,“ tvrdí.

Výkonný ředitel společnosti Greenometer, která se zabývá měřením emisí, Karel Kotoun pak připomíná, že pro zemědělství není plynem s nejvyšší uhlíkovou stopou oxid uhličitý, ale oxid dusný. „Tento plyn je sice emitován v menším množství než CO₂, má ale téměř 300 x vyšší potenciál globálního oteplování. Mezi nejvýraznější přispěvatele do celkové uhlíkové stopy patří výroba hnojiv, nezanedbatelný podíl také vzniká při spalování paliv při využívání farmářské techniky,“ vysvětlil MF DNES.

Podle něj je proti jiným regionům česká uhlíková stopa lehce nižší. Mimo jiné kvůli klimatickým podmínkám, intenzitě pěstování, ale i míře technologické vyspělosti. Podle Kavanové by tak nakonec mohly obchodní řetězce preferovat české potraviny.

FOODNET.CZ/1. 8. 2024

Válek si chystá argumenty pro daň z cukru

Zavedení daně ze slazených nápojů má podle jejich příznivců dva klíčové efekty. Klesá nejen samotná spotřeba limonád, ale i obsah cukru ve zdaněných nápojích. ▶

Výrobci se totiž snaží dani vyhnout. Nějaká forma zdanění limonád a slazených minerálek platí aktuálně ve více než 100 zemích nebo územích světa. Jen v Evropě je takových třináct. Dopady extra zdanění cukru v nápojích nejsou zatím všude dobře zmapovány.

Podle odpůrců daně ovšem přesvědčivé důkazy o snížení obezity v zemi, kde

limonády více zdanili, neexistují. „Nedívejme se na cukry jako na strašák, cukr organismus potřebuje. Pokud má člověk takový výdej, klidně může vypít i litr Coca-Coly za den. Nevykládejme si, že to je něco strašně špatného,“ říká prezidentka Potravinářské komory Dana Večeřová.

„V žádné zemi, kde bylo toto opatření zavedeno, nikdy nevedlo ke snížení obe-

zity obyvatelstva. Funguje pouze jako nástroj výběru daní a sociálního inženýrství. Navíc zdanění slazených nápojů disproporčně dopadá na nejchudší obyvatele, a tak je s podivem, že tuto daň prosazují skupiny spíše z levé části politického spektra,“ komentuje ředitel Liberálního institutu Martin Pánek.

FOODNET.CZ/14. 8. 2024

Ze zahraničí

Snížení rozpočtu SZP 2025 – 2027

Evropská komise plánuje snížit rozpočet Společné zemědělské politiky (SZP) o 440 milionů EUR mezi lety 2025 a 2027, což zasáhne zejména programy na propagaci zemědělských produktů. Španělský ministr zemědělství Luis Planas a další země (BG, CY, CZ, IT, PL a PT) v tomto kontextu žádají o revizi propagační politiky EU, o zjednodušení přístupu k programům podpory a o harmonizaci jejich správy mezi členskými státy. Komisař Janusz Wojciechowski snížení rozpočtu pro SZP potvrdil a oznámil plánované reformy na zlepšení finančního řízení a snížení administrativní zátěže. Největší evropská zemědělská organizace Copa – Cogeca varovala, že plánované škrty, které se dotknou zejména multi propagačních programů (ty by podle návrhu měly být úplně zrušeny) ohrozí konkurenceschopnost evropského zemědělského sektoru a sníží prostředky na propagaci evropských zemědělských produktů na mezinárodních trzích.

FOODNET.CZ/14. 8. 2024

SZP a Ukrajina

Náměstek ukrajinského ministra pro agrární politiku a potraviny Markijan Dmytraševič vyzval v uplynulém týdnu ke změně zaměření SZP směrem ke zlepšení konkurenceschopnosti evropského zemědělství na světových trzích. Dmytraševič také zdůraznil, že integrace Ukrajiny do EU, zejména v oblasti zemědělství, je základním aspektem společné vize jak na Ukrajině, tak v Evropské Unii. Podle něj se jedná spíše o volbu zaměřenou na společenství a kolektivní bezpečnost Evropy, než o ekonomickou otázku nebo zemědělský obchod. Proces

integrace ukrajinského zemědělského sektoru do evropského trhu již probíhá, přístupová jednání byla zahájena a jejich urychlení je pro ukrajinskou vládu prioritou. Zásadní význam bude mít stanovení obchodních pravidel mezi Ukrajinou a EU pro období před vstupem Ukrajiny do EU i zajištění dostatečné finanční pomoci ze strany Evropské Unie a přechodných období pro přechod z ukrajinských na evropské zemědělské a environmentální předpisy a pravidla. Nová Společná zemědělská politika by měla být přehodnocena, nově by měla být zaměřena na podporu investic zemědělců, zvýšení konkurenceschopnosti evropské zemědělské produkce na světových trzích a posílení financování těchto priorit.

FOODNET.CZ/14. 8. 2024

COPA-COGECA vyzvala Komisi ke zvýšení rozpočtu na SZP

Největší evropská zemědělská organizace Copa – Cogeca vyzvala předsedkyni Evropské komise Ursulu von der Leyen k přijetí silnějšího a účelově vázaného rozpočtu pro Společnou zemědělskou politiku, k odkladu evropského nařízení o odlesňování a k přijetí nových opatření k prosazování práva proti přeshraničním obchodním praktikám. Copa – Cogeca zdůraznila, že je třeba zajistit odvětví, které bude odolné vůči budoucím krizím a které bude schopno být součástí řešení pro Evropu stran přechodu ke klimatické neutralitě v roce 2050. Zemědělcům musí být zajištěny odpovídající příjmy, měl by být uznán strategický přínos zemědělství. Budoucí komisař pro zemědělství by podle Copa – Cogeca měl být rovněž výkonným místopředsedou Evropské komise. Budoucí rozpočet SZP musí mít nadále zásadní význam pro pokrytí nákladů na nezbyt-

ný přechod k udržitelnější zemědělsko-potravinářské produkci, navýšení rozpočtu by mělo pokrýt inflaci i potřeby plnění cílů Komise.

FOODNET.CZ/21. 8. 2024

Klimatická a tržní krize: může SZP udělat více?

Evropská unie rok od roku stále více trpí důsledky klimatických rizik, střídají se období intenzivního sucha s obdobími nadbytku vody, což má dopad na množství a kvalitu zemědělské produkce. Žádná evropská země není ušetřena. V reformě SZP Ciolose z roku 2013 EU navrhla, aby členské státy využívaly fondy SZP k rozvoji nástrojů klimatického pojištění a vzájemných fondů ke stabilizaci zemědělských marží.

Trvalo řadu let, než se členské státy rozhodly významně investovat do klimatického pojištění. Zdá se však, že v této oblasti jsme ještě nedošli na konec cesty. Ačkoli je Francie po Španělsku zemí, která v oblasti pojištění platí nejvíce předem, je třeba ještě pokročit, aby se zemědělci rozhodli pro optimální úroveň pojištění, a to jak v kontinentální Francii, tak ve francouzských zámořských departementech.

Diskuse o budoucnosti SZP, které mají začít letos na podzim, se budou muset touto otázkou zabývat. Musí také poskytnout konkrétní reakci na krizové řízení. Pojištění proti klimatickým změnám a fondy sice účinně řídí rizika, ale je třeba zavést odpovídající nástroje, které by je převzaly, když se nebezpečí změní v závažnou krizi. Bez uceleného balíčku zahrnujícího soukromé krytí rizik (spolu financované ze SZP) a veřejné orgány, které by převzaly odpovědnost ve výjimečných obdobích, nebude ekonomické prostředí dostatečně stabilní, aby umožnilo zemědělcům investovat. ▶

Současná krizová rezerva SZP není odpovědí. Umožňuje zasílat členským státům šeky s omezeným objemem podpory, aniž by to bylo ekonomicky efektivní. Možná je načase vzpomenout si na postoj Evropského parlamentu při poslední reformě SZP v roce 2021: koncipovat tuto krizovou rezervu jako evropský nástroj pro zajištění nástrojů řízení rizik (pojištění proti nepřízní počasí a vzájemné fondy), aby k ní měli přístup všichni zemědělci ve všech zemích. Vypočtené náklady byly přiměřené: 1,8 miliardy EUR ročně z rozpočtu SZP v celkové výši 56 miliard EUR.

AREV/AYNARD DE CLERMONT/26. 8. 2024/JS

Z Rady ministrů zemědělství

Sedm ministrů zemědělství vyzvalo dne 15/07/2024 během Rady ministrů zemědělství k přehodnocení implementace nařízení Evropské Unie o odlesňování. Ministři Rakouska, Česka, Slovenska, Finska, Řecka, Litvy a Polska kromě výzvy k důraznému přehodnocení časového rámce pro uplatňování nařízení o odlesňování vyzvali také k řešení vážných obav souvisejících s jeho prováděním. Evropská komise by se také měla zaměřit na zjednodušení pravidel zemědělské politiky, snížení byrokratických požadavků, zvýšení konkurenceschopnosti zemědělců a posílení jejich postavení v potravinovém řetězci. Komise by se podle ministrů měla zavázat k silné Společné zemědělské politice, spravedlivému příjmu pro zemědělce a rozvoji venkovských oblastí, aby bylo zajištěno potravinové zabezpečení a prosperita. Komise by měla v rámci nadcházejícího projednávání budoucí SZP po roce 2027 uznat přínos SZP a národních strategických plánů SZP k podpoře udržitelnějších zemědělských postupů, které poskytují vhodný rámec pro pokračující úsilí o ekologický přechod sektoru. Komise by si ale měla uvědomit přirozené limity zemědělství v jeho schopnosti přejít na bezemisní produkci a důležitou roli zemědělství při zajišťování potravinového zabezpečení v EU. Komise by proto měla definovat požadavky tak, aby nedocházelo k ohrožení produkce potravin v Evropské Unii. Nová Evropská komise by měla vyslyšet výzvu evropských zemědělců a Evropské rady k pragmatickému přístupu ke klimatické neutralitě do roku 2050, a tedy při stanovování klimatických cílů do roku

2040 a dále důkladně zvážit dopady těchto cílů na zemědělství a udržitelné lesní hospodářství. Ministři proto vyzývají ke zpracování komplexních zhodnocení právních předpisů týkajících se Evropské zelené dohody a vyhodnocení jejich kumulativního dopadu na zemědělství a lesnictví v EU. Zpracován by také měl být akční plán na podporu aktivní a udržitelné zemědělské výroby a lesního hospodářství při současném zachování zemědělské a lesní půdy v EU. Zohledněny by měly být přínosy biohospodářství, revidován by měl být status ochrany velkých šelem, jako jsou vlci a v některých členských státech i medvědi.

FOODNET.CZ/14. 8. 2024

Kritika Komise ze strany PAN Europe

Evropská síť nevládních organizací Pesticide Action Network Europe (PAN) zkritizovala sdělení Evropské komise z července 2024, podle kterého ve srovnání s roky 2015–2017 klesl objem používaných rizikových chemických pesticidů v Evropské Unii o 46 %. Podle PAN Europe jsou úspěchy nadhodnocené a zcela v rozporu s údaji Eurostatu o prodeji pesticidů v EU – Eurostat například u pesticidů s PFAS eviduje ztrojnásobení prodeje ve Francii za posledních třináct let, v Nizozemí se pak měly prodeje více nebezpečných pesticidů zvednout o 66 %. PAN Europe uvádí, že Evropská komise používá k měření pokroků při plnění cílů pro snižování pesticidů v období 2011–2022 chybné údaje, které jako součást výpočtu používají objem použitých látek. Podle PAN Europe se ale více rizikové insekticidy a fungicidy používají v mnohem menších dávkách než pesticidy s menším rizikem, což výsledky Komise zkrlesuje.

FOODNET.CZ/21. 8. 2024

Lotyšská vláda chce zpřísnit „zacházení s alkoholickými nápoji“

V oznámení TRIS, byla publikována žádost, kterou lotyšská vláda předložila 1. července 2024 v rámci nástroje pro předcházení technickým překážkám obchodu (TRIS) a které se týká změn vnitrostátního zákona o „zacházení s alkoholickými nápoji“. Cílem navrhovaných změn je zvýšit kontrolu spotřeby alkoholu a snížit jeho celkovou dostupnost.

Konkrétně návrh zákona zavádí na území Lotyšska následující omezení:

- Povinné označování složení, výživových údajů, energetického obsahu a „varovného piktogramu“ pro alkoholické nápoje na lotyšském trhu (malé a střední podniky jsou ze seznamu složek a výživové hodnoty vyňaty, ale přesto musí vystavit piktogram).
- QR kód je možné použít pouze pro seznam složek a nutriční složení (energetická hodnota a piktogram, těhotenství a řízení, musí být zobrazeny na etiketě).
- V obchodech varování formátu A4 s informací, že alkohol nesmí kupovat nezletilí a že má „negativní účinky na zdraví“ (od června 2025).
- On-line nákupy mohou být doručeny nejdříve po šesti hodinách od objednání.
- Omezení prodejní doby alkoholu (pondělí–sobota 10:00–20:00, neděle 10:00–18:00), od června 2025.
- Nabízení alkoholu v rámci propagačních akcí (ochutnávka zdarma, jako dárek při nákupu jiného zboží) není povoleno nejen pro konkrétní prodejny alkoholu, které získaly licenci na prodej alkoholu, ale pro jakýkoli druh prodejce/obchodní činnosti a veřejná místa (obce, sportovní stadiony, muzea atd.). Ochutnávky mohou být prováděny u výrobců nebo na místě, které má licenci.
- Omezení prodeje alkoholu v místech provozování hazardních her: konzumace na místě před hracím stolem/automatem je zakázána (od června 2025).
- Omezení objemu balení v závislosti na obsahu alkoholu: pokud je vyšší než 22 % obj., nelze prodávat v lahvích nad 0,2 l; vyšší než 5,8 % obj., nelze prodávat v lahvích nad 0,5 l; pokud je nižší než 5,8 %, nelze prodávat v lahvích větších než 1 l.
- Zákaz reklamy na ceny a slevy v tisku, kinech, na internetových stránkách, on-line. Lze ji provádět pouze v maloobchodních prodejnách nebo v místě výroby.
- Zákaz nabízet slevu na alkoholické nápoje, pokud jsou zakoupeny společně s jiným výrobkem/službou. Zákaz prodeje několika jednotek alkoholu za nižší cenu (pokud je cena jedné lahve v balení šesti lahví nižší než cena lahve zakoupené jednotlivě, není to povoleno; X + 1 zdarma ...). Zákaz slev na alkoholické nápoje v rámci věrnostních programů pro spotřebitele.
- Tříleté přechodné období po přijetí, pokud není uvedeno jinak (od června ▶

2025). Výrobky již vyrobené před zavedením zákona lze prodávat až do vyčerpání zásob.

Ve všech případech, kdy pravidla nebudou dodržena, bude uložena správní sankce (peněžitá pokuta).

Postup TRIS je zaměřen na náhled do vnitrostátních právních předpisů, které by mohly mít dopad na jednotný trh EU, a členské státy musí před přijetím vnitrostátního zákona podat oznámení do systému EU, aby se ujistily, že návrh není v rozporu s pravidly vnitřního trhu EU. Období, během něhož útvary Komise provádějí kontroly, je v tomto případě stanoveno do 2. října 2024, během něhož členský stát nemůže návrh zákona přijmout. V tomto období mohou zúčastněné strany, členské státy a Komise vznášet k návrhu zákona připomínky a případně jeho přijetí pozdržet nebo mu zabránit. Pokud nebudou vzneseny žádné zásadní připomínky, může členský stát (v tomto případě Lotyšsko) přistoupit k přijetí návrhu zákona, který bude účinný na území státu. Členské státy nebo Komise mohou předložit „podrobné stanovisko“, které odloží odkladnou lhůtu o dalších 6 měsíců, během nichž bude muset lotyšská vláda odpovědět na vznesené otázky/problémy. Pokud jsou předloženy pouze „připomínky“, lotyšská vláda není povinna přijetí návrhu zákona odložit, ani k nim přihlédnout. Jediný způsob, jak zabránit přijetí zákona, je ten, že Komise vznesou vážné pochybnosti o souladu návrhu zákona s právními předpisy EU – což se v předchozích podobných případech nestalo.

COPA-COGECA/20. 8. 2024/JS

Mladí Američané věří, že joint je zdravější než láhev vína

Po francouzském paradoxu s vínem přichází americký intoxikační syndrom s trávou? Průzkum trhu ukazuje, že se celosvětově projevuje větší odpor k alkoholu, který je považován za zdraví nebezpečnější než hašiš. Ve Francii čelí konzumace vína konkurenci ze strany piva a minerálních vod. Ve Spojených státech je to konopí. Studie Gallup z července 2023 ukazuje, že 40 % dospělých tvrdí, že kanabis není škodlivý, zatímco pouze 16 % uvádí, že alkohol není škodlivý. Polovina dotázaných považuje alkohol za škodlivý nějakým způsobem,

oproti 35 % u marihuany. 30 % respondentů považuje alkohol za velmi nebezpečný, zatímco u kanabisu je to 23 %. Když se dospělých zeptali, jak škodlivý je alkohol a víno, dotázaní považovali alkohol za škodlivější než marihuanu.

Funguje poselství Světové zdravotnické organizace (WHO) proti alkoholu. Více než polovina mladších spotřebitelů nyní dospěla k závěru, že konzumace alkoholu, i s mírou, je špatná pro zdraví. Někteří říkají, že „alkohol je nový tabák“, produkt, který by mohl být demonizován a zmizet z masové spotřeby. V roce 2022 přibližně 35 % lidí ve věku 21–49 let nikdy nekonzumovalo víno (oproti 14 % u lidí starších 70 let).

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/13. 8. 2024/JS

Kolik alkoholu je pro řidiče v USA už příliš mnoho?

Na konci roku 2018 snížil Utah limit pro řízení pod vlivem alkoholu z 0,8 na 0,5 promile alkoholu v krvi. Rok po zavedení tohoto zákona Národní úřad pro bezpečnost silničního provozu zjistil, že počet smrtelných dopravních nehod ve státě klesl téměř o 20 %. Utah je v současné době jediným státem v zemi, kde platí limit 0,5 pro řízení pod vlivem alkoholu; všude jinde zůstává limit 0,8. V mezinárodním měřítku však Utah zdaleka není sám. Austrálie, Francie, Thajsko a dalších asi 50 zemí má limit 0,5 promile alkoholu v krvi a ve více než 30 dalších zemích je limit ještě nižší. Vzhledem k tomu, že v USA v posledních letech stoupá počet úmrtí při řízení pod vlivem alkoholu (podle nejnovějších údajů asi o 33 % v letech 2019 až 2022), několik dalších států – včetně New Yorku, Washingtonu, Havaje a Connecticutu – nyní zvažuje podobnou legislativu, která by snížila zákonem stanovenou hranici. Současná celostátní hranice pro řízení pod vlivem alkoholu byla stanovena až v roce 2000, kdy Kongres schválil zákon, podle něhož musely všechny státy stanovit limit 0,8 promile alkoholu v krvi, aby mohly nadále dostávat federální finanční prostředky na výstavbu dálnic. Předtím některé státy používaly limit 0,8, zatímco jiné 1,0.

Odborníci tvrdí, že vědecké poznatky silně podporují nižší hranici promile alkoholu v krvi. Četné studie testující kognitivní schopnosti lidí při požití alkoholu zjistily, že trvalá pozornost je na-

rušena již při 0,5 promile. Zhruba řečeno, hodnota 0,5 promile alkoholu v krvi je výsledkem konzumace dvou nápojů během dvou hodin u 68kilové ženy a tří nápojů během dvou hodin u 90kilového muže. Tělesná hmotnost, doba, která uplynula od prvního nápoje, a to, zda máte v žaludku jídlo, to vše ovlivňuje hodnotu obsahu alkoholu v krvi. A nezapomeňte: „nápoj“ znamená jedno dvacístipňové pivo (340 ml) s 5 % alkoholu, jednu sklenici vína (140 ml) nebo jednoho panáka lihoviny (43 ml).

Podle odborníků oslovených pro tento článek je jedním z hlavních odpůrců pohostinství, které tvrdí, že limit 0,5 promile alkoholu v krvi by poškodil restaurace a bary. Během prosazování celostátního limitu v roce 2000 zástupci odvětví argumentovali tím, že pokud by byl limit příliš nízký, lidé by si nemohli vyjít ven a dát si k večeri sklenku vína nebo koktejlu. V Utahu bylo jen málo důkazů, že se tak stalo. Zpráva Národního úřadu pro bezpečnost silničního provozu zjistila, že prodej alkoholu ve státě pokračoval v letech 2012 až 2020 na stabilní vzestupné trajektorii a nebyl přijetím ani zavedením zákona narušen. Přibližně v polovině všech smrtelných nehod s účastí alkoholu mají řidiči 1,5 promile alkoholu v krvi nebo více.

NYTIMES.COM/DANA G. SMITH/7. 8. 2024/JS

Prodej vína: Umělá inteligence kontroluje věk zákazníků

Obec Freckenfeld, která má 1 500 obyvatel a leží ve Falci, má nový obchod. Ten je však poněkud odlišný od klasického obrazu tradičního obchodu, jaký by člověk mohl napadnout. I když je „Dorfladen Freckenfeld – powered by Edeka Paul“ od pondělí do soboty od 6:00 do 13:00 hodin obsluhován personálem, samotné placení zajišťují samoobslužné pokladny. A aby se personál mohl plně soustředit na doplňování zboží a úklid, jsou tyto samoobslužné pokladny podporovány umělou inteligencí. Pokud si zákazník během dopoledne například chce koupit láhev vína, pokladní systém ho požádá o souhlas s automatickým rozpoznáním věku. Pokud je souhlas udělen – což podle Edeka obchodníka Benedikta Paula nastává v 80 % případů – přichází na řadu umělá inteligence. Pomocí instalované kamery a různých algoritmů určí věk zákazníka. Pokud výsledek překročí stanovenou

hranici – například 21 let – může proces placení pokračovat. Pokud není souhlas s automatickým rozpoznáním věku udělen, musí přiběhnout zaměstnanec a věk zákazníka ověřit. Samozřejmě by se místo toho mohlo rozhodnout o instalaci skenerů občanských průkazů na pokladnách, ty by však podle Paula byly přibližně osmkrát dražší. Instalace kamerového systému s umělou inteligencí je navíc předzvěstí budoucnosti. V budoucnu by tento systém mohl převzít také úkoly při prevenci krádeží a usnadnit například i pokladní proces při prodeji volně ložené zeleniny.

Malý supermarket je však otevřený 24 hodin denně. V době, kdy není přítomen žádný personál, je oblast s alkoholickými nápoji, tabákovými výrobky a podobnými produkty uzavřena a přístupná pouze po načtení občanského průkazu. Proto řešení se samoobslužnými pokladnami a umělou inteligencí. Podle Paula jsou dodatečné náklady na systém kontroly věku poměrně nízké, rozpoznávání věku je zajišťováno bez významných dodatečných nákladů, na jednu pokladnu se náklady na jednorázovou instalaci systému pohybují kolem 150 eur. Nabízená vína nevyžadují velké vysvětlování, zaměřili se na bestsellery a produkty známé koncovým zákazníkům, především v cenově dostupné kategorii. Proto také není problém, že v nejfrekventovanějších časech pro nákup vína (odpoledne) není na místě žádný personál pro poradenství.

WEINWIRTSCHAFT/15. 8. 2024/JS

Ze zápisu z jednání Pracovní skupiny pro víno COPA/COGECA dne 13. května 2024

Situace na trhu

• **Německo:** Mráz: v některých případech velmi vážné škody v závislosti na pěstitelské oblasti. Prodej: nízká poptávka na trhu s nebaleným vínem a v důsledku toho příliš nízké ceny (cca -10 %). Ve všech prodejních kanálech byl zaznamenán 10% pokles obratu a 18% pokles objemu prodeje, přičemž ztráty dominovaly v maloobchodním a velkoobchodním prodeji potravin. Velikonoční obchody zůstaly výrazně pod očekáváním. Vývoz: mírný nárůst hodnoty (+3 %), mírný pokles objemu (-3 %). Poklesy zejména v USA (hodnota -6 %, objem -8 %) a Číně (hodnota -12 %, objem -10 %). Dobrý prodej do

Švédska (hodnota +12 %, objem +11 %). Výroba vína 2023 v Německu: 8,6 mil. hl, tj. o 4 % méně než v předchozím roce. Bílé víno 68 %.

- **Itálie:** produkce v roce 2023 činila 38,2 mil. hl (-23 % oproti roku 2022). Zásoby činily 53,2 mil. hl (-11,3 %). Spotřeba 10,3 mil. hl (-5,6 % oproti roku 2023), 26,3 litru na obyvatele a rok. Prodej: V hlavních řetězcích supermarketů dochází ve srovnání s rokem 2023 ke zlepšení, stále však nedosahuje úrovně před pandemií. Vývoz v roce 2023: 21,45 mil. hl (-0,7 % oproti roku 2022); v prvních měsících roku 2024 se zvýšil objem i hodnota, zejména díky šumivým vínům. Hlavním problémem byla cena peněz (vysoké úrokové sazby).
- **Francie:** V posledních letech se vinařské odvětví potýkalo s řadou potíží, které vedly k řadě národních i evropských krizových opatření. Inflation, nezájem spotřebitelů o modré odrůdy hroznů a obecný trend upouštění od vína ve prospěch jiných nápojů přivedly odvětví do krize, která se ukazuje jako strukturální a hrozí velké riziko restrukturalizace. Naše odvětví by mělo provést reorganizaci vinic s cílem strukturálně snížit produkční potenciál a usilovat o větší rozdělení trhů, aby nabídka lépe odpovídala poptávce. Mrazy vážně zasáhly některé pěstitelské oblasti a ohrozily některé vinice pro letošní produkci. Spotřeba v průběhu let neustále klesá. Prodej nebaleného vína se zvýšil u „vins de France“ (+5 %) a snížil u CHZO (-13 %). Obecně se prodejní ceny snížily u všech kategorií s výjimkou červených vín bez zeměpisného označení; prodejní hodnoty a objemy klesly u všech barev vín s CHOP.
- **Španělsko:** Několik výrobních oblastí je postiženo padlím révy a nepříznivými klimatickými podmínkami. Vývoj spotřeby je znepokojivý a vnímaná krize se projevuje i v tomto odvětví.

Budoucnost odvětví vína v EU

- **Host:** pan Mauro Poinelli, vedoucí oddělení AGRI E.2 („Vino, lihoviny a zahradnické produkty“). Pracovní skupina projednala a vysvětlila hlavní problémy, které ovlivňují produkci v odvětví vína, a možná řešení pro toto odvětví v krátkodobém („dočasná kloučení“) i dlouhodobém horizontu (řízení produkčního potenciálu, propagační politika atd.). Oddělení vedené panem Poinellem pozorně sleduje diskuse v odvětví vína, v nejbližší době bude

připravena zpráva shrnující diskuse a možný další postup, která bude projednána v rámci střediska pro sledování trhu. Zmínil iniciativu vinařských organizací EU na vytvoření skupiny na vysoké úrovni, která by projednala budoucnost vína v EU, a potvrdil pozitivní – v této fázi neformální – reakci komisaře Wojciechowského a ochotu takovou skupinu vytvořit. Navrhl podrobněji analyzovat trh a faktory, které k této situaci vedly a které budou mít na toto odvětví vliv v budoucnu (klimatické změny, nestabilní produkce, trendy spotřeby atd.).

- Pokud jde o možné investice do snížení produkčního potenciálu, francouzské vinařské odvětví chce před přijetím dalších opatření vyčkat na výsledky studie, kterou zadala národní agentura FranceAgriMer.
- Francouzský delegát uvedl, že v roce 2023 nepilo 25 % spotřebitelů alkohol (o 6 % více než v předchozím roce), a dospěl k závěru, že současné produkty nabízené tímto odvětvím nejsou přizpůsobeny poptávce spotřebitelů. Členové pracovní skupiny vyzvali k většímu zaměření na zjednodušení enologických postupů (aby bylo možné vyrábět nové produkty a nové výrobní metody, které lépe vyhovují vkusu spotřebitelů) a na zachování vinařství v oblastech, které by se jinak vylydily.
- Pan Poinelli a francouzská delegace diskutovali na téma pojištění klimatických rizik: Ve Francii je pojištění založeno na pětiletém průměru bez zohlednění let s nejvyššími a nejnižšími výnosy. Hlavním problémem je, že tento systém není přizpůsoben současné situaci, která se vyznačuje extrémními výkyvy počasí. Kromě toho je ve Francii pojištění určeno jen pro produkci hroznů, nikoli pro celé vinohradnictví.
- Byla vznesena otázka hospodaření s vodou, která by se měla řešit na úrovni EU. Jedním z návrhů bylo zřízení zvláštních fondů pomoci pro středomořský region a jeho specifické podmínky.
- Italská delegace zdůraznila strategický význam větší flexibility jak při řízení rozpočtu, tak při realizaci národních programů (možnost převodu nevyužitých prostředků do rozpočtu na následující rok; žádné sankce v případě, že část projektu není dokončena).

Dimethomorf

Sekretariát informoval pracovní skupinu o nejnovějším vývoji v oblasti účinn- ▶

ných látek, zejména dimethomorf, jehož obnovení nebylo schváleno a pro který mají být stanoveny nové limity. Sekretariát v úzké spolupráci s pracovní skupinou pro chmel požádal, aby zásoby chmele a vína již vyrobeného s dimethomorfem mohly zůstat na trhu až do vyčerpání zásob.

Propagační politika

Sekretariát informoval pracovní skupinu o nejnovějším vývoji v oblasti propagační politiky, zejména o přidělení rozpočtových prostředků na rok 2024 (celkem 185,9 milionů eur: 92 milionů eur na programy pro jednotlivé země, 84,4 milionů eur na společné programy pro více zemí a 9,5 milionů eur na vlastní iniciativy). Co se týče časového harmonogramu, odborníci posoudí všechny obdržené žádosti do listopadu, přičemž financované kampaně by mohly začít v lednu 2025.

COPA-COGECA/31. 7. 2024/JS

Manifest AREV: Za silné a udržitelné evropské vinařství

Již více než 35 let je AREV důležitým spojovacím článkem mezi vinařským odvětvím v Evropě a evropskými institucemi v Bruselu a Štrasburku. Usilujeme o zachování, podporu a rozvoj dynamického, udržitelného a konkurenceschopného odvětví vína, které funguje v souladu s přírodou.

Ve prospěch rozumného používání přípravků na ochranu rostlin

Zasazujeme se o rozumné používání přípravků na ochranu rostlin ve vinařnictví. Naším jasným cílem je omezit používání přípravků na ochranu rostlin na nezbytně nutnou míru a vyzýváme naše členy, aby přípravky na ochranu rostlin používali pouze v nezbytné míře. S ohledem na tuto skutečnost naše členské regiony neustále zkoumají možnosti snížení jejich objemu. I přes omezení je však třeba zajistit, aby bylo možné udržet révu vinnou v produkci a aby nebyla ohrožena ekonomická budoucnost evropského vinařství. Krajinné a přírodní chráněné oblasti se často vyznačují pěstováním révy vinné. Pro zachování těchto cenných stanovišť pro flóru a faunu je nezbytné, aby bylo možné zachovat potřebnou úroveň ochrany rostlin. Úplné zákazy by tyto oblasti ohrozily a jsou nepřijatelné.

Bez nezbytných přípravků na ochranu rostlin by vinařství v těchto oblastech již nebylo ekonomicky udržitelné a jeho existence by byla ohrožena. To by rovněž vedlo ke ztrátě biologické rozmanitosti, které je třeba zabránit.

Automatizace a technický rozvoj mohou nabídnout další potenciál úspor. Jedním z důležitých aspektů je v této souvislosti technologie dronů. Je třeba výrazněji podporovat další rozvoj technologie dronů, která umožňuje cílenější používání přípravků na ochranu rostlin. Z hlediska použití jsou drony srovnatelné s pozemní technikou a z hlediska ochrany půdy, bezpečnosti práce a spotřeby energie jsou dokonce lepší. AREV proto požaduje, aby byla technologie dronů zrovnoprávněna s pozemními aplikačními technikami. Rychlé přizpůsobení a zrovnoprávnění povolovací praxe je také naléhavě nutné pro ochranu vinic na strmých svazích.

Připravit ekologické vinařnictví na budoucnost

Integrovaná produkce znamená zachování ekosystému vinice pro biologickou rozmanitost. Zejména při ekologickém pěstování musí ochrana rostlin poskytovat dostatečnou ochranu proti příslušným patogenům.

V posledních letech vedla dlouhotrvající období deštů ve střední Evropě často k extrémnímu rozšíření plísňové révy, což ohrozilo ekonomickou existenci mnoha ekologických vinařských podniků. V souvislosti s klimatickými změnami se stále častěji objevují dlouhotrvající stabilní povětrnostní podmínky doprovázené dlouhými obdobími deštů, což situaci pro ekologická vinařství dále zhorší. Vinařství na celém světě je závislé na používání prostředků na ochranu rostlin, protože běžné odrůdy povolené pro výrobu vína jsou bez výjimky náchylné k padlí a dalším houbovým škůdcům. Aby se předešlo ztrátě rezistence u odolných odrůd (PIWI), je i pro tyto odrůdy nutná minimální míra ochrany rostlin. I v oblastech jižní Evropy bude kvůli neustálým stabilním povětrnostním podmínkám v budoucnu pravděpodobně docházet k většímu postižení.

Ekonomicky udržitelná produkce révy bez ochrany proti chorobám není možná. Ekologické vinařství není výjimkou. Bez povolených měďnatých prostředků na ochranu rostlin v ekologickém vinařství se ekologické vinařství neobejde. Avšak měďnaté prostředky na ochranu rostlin při dlouhotrvajících deštových

obdobích k zajištění sklizně nepostačují. Po letech intenzivních diskusí, dotazů a studií v našich členských regionech dochází AREV k závěru, že jedinou účinnou látkou, která přichází v úvahu, je fosfonát draselný (KP). Tento prostředek je přijatelný jak pro ekologická vinařství, tak pro spotřebitele biovin a mohl by být také schválen v souladu s ujednáním základním nařízením o ekologickém zemědělství 2018/848. KP je také slibnou součástí ke snížení používání mědi. Fosfonáty se vyskytují v přírodě a KP se jako prostředek na ochranu rostlin osvědčil jako účinný a bezpečný.

Nové genomické techniky (NGT) pro další rozvoj šlechtění

Nové genomické techniky (NGT) jsou klíčovým prvkem pro další pokrok směrem k ještě ekologičtějšímu vinařství, které posílí révu vlastními silami. Bohužel odpor některých členských států blokuje pokrok legislativního procesu pro využívání těchto technologií. Zatímco zbytek světa činí pokroky a rozvíjí rezistenci révy proti chorobám, v Evropě se tato současná příležitost promarní. Požadujeme pragmatický přístup k těmto šlechtitelským technikám, abychom tuto rozhodující šanci nepropásli.

Žádná další zátěž z nařízení o taxonomii EU

EU sleduje cíl, aby finanční odvětví převzalo vedoucí roli k větší udržitelnosti. Klíčovým prvkem je nařízení o taxonomii (nařízení [EU] 2020/852), v jehož rámci má být stanoveno, které podnikatelské činnosti jsou považovány za udržitelné. Zemědělské a vinařské odvětví se obávají, že při implementaci aktuálně plánovaných předpisů dojde k ohrožení úvěrového financování, nárůstu byrokracie zejména pro malé a střední podniky a zavedení druhého odborného práva zadními vrátky.

AREV požaduje, aby se v rámci probíhajícího řízení dostatečně zohlednily již dosažené environmentální standardy ve vinařství. AREV rozhodně odmítá, aby ustanovení nařízení o taxonomii vedla ke zdražení úvěrů pro podniky v jejich členských regionech. Převážně malé a střední vinařství nesmí být zatíženo nadměrnými povinnostmi k vykazování.

Směrnice o obnově přírody: Realizace s rozvahou

Podle směrnice o obnově přírody, která byla v červnu přijata na úrovni EU, musí členské státy do roku 2030 při-

jmout opatření k obnově přírody nejméně na 20 % pevninských a mořských oblastí EU a do roku 2050 na všech ekosystémech. AREV požaduje, aby se na národní úrovni provádění uskutečňovalo s rozvahou. V každém případě musí být při realizaci zajištěno, že trvalý životní prostor vinařské krajiny zůstane zachován a může se udržitelně rozvíjet, aby tak byla zajištěna ochrana flóry a fauny a tím i biodiverzity. Ekonomická situace podniků v současnosti a pravděpodobně i dlouhodobě neumožňuje další zpřísnování podmínek hospodaření, aniž by došlo k ohrožení hospodaření ve vinicích jako celku. Další rozšiřování oblastí Natura 2000 je proto třeba odmítnout. Případná povinná opatření obnovy musí být vykompenzována premií na základě analýzy skutečných nákladů a současného nahrazení výpadku příjmů. Opatření k obnově musí být v zásadě financována napříč odvětvími. AREV důrazně upozorňuje, že pokud bude odvětví přetíženo podmínkami, bude případně muset ukončit hospodaření v dotčených oblastech, což povede ke ztrátě biodiverzity v souvislosti s vinařskými krajinami a druhy specializovanými na tyto oblasti. V této souvislosti by bylo také žádoucí, aby přírodní zvláštnosti vinařství na strmých svazích, které představují zvláštní útočiště biodiverzity, byly oceněny společným návrhem evropského vinařského sektoru na uznání jako světové kulturní dědictví UNESCO.

Výzva k pragmatickému, konstruktivnímu a trvalému dialogu - svolání skupiny na vysoké úrovni pro společné zvládnutí výzev

Konstruktivní včasná výměna názorů mezi politikou a profesní skupinou je základem pro rozvoj praktických předpisů. Je nezbytné, aby profesní skupina měla možnost ještě před zveřejněním návrhů s krátkými lhůtami pro vyjádření předložit možné důsledky pro profesní skupinu a vinařskou krajinu a prodiskutovat je s politikou. Regulační hustota je tak komplexní, že plánovaná nařízení musí být vzájemně podmíněna a společně projednávána. Aktuální výzvy zvládnout, konflikty cílů do značné míry vyřešit a zabránit nežádoucím důsledkům nové legislativy bude fungovat pouze ve společném dialogu politiky a profesní skupiny.

I z tohoto důvodu vítáme rozhodnutí komisaře EU pro zemědělství zřídít skupinu na vysoké úrovni, která musí úzce spolupracovat se zástupci profesních or-

ganizací jako AREV. Požadujeme trvalé – nikoli pouze jednorázové, jak je zamýšleno – zapojení profesních organizací do prací této skupiny, abychom společně vypracovali řešení, která zajistí úspěšnou budoucnost evropského vinařství. Hlavní pozornost by měla být zaměřena zejména na stabilizaci odvětví. Měly by být diskutovány možnosti sociálně přijatelných výstupů z vinařského odvětví. Poskytnutí premii za klučení při současném vzdání se práv na výsadbu by mohlo umožnit potřebným podnikům ukončení činnosti a zmírnit negativní důsledky pro ně. V každém případě však musí být také diskutovány strukturální opatření na trhu a cílenější propagace odbytu, aby aktéři na trhu měli možnost dosáhnout odpovídajícího příjmu a zajistit svou budoucnost.

AREV se zavazuje i nadále neúnavně pracovat na silném, inovativním a udržitelném vinařském odvětví, které slouží našemu evropskému dědictví. Společně utvářejme budoucnost vinařství!

AREV/AYNARD DE CLERMONT/26. 8. 2024/JS

Sociální média začínají ztrácet vliv

Používání sociálních médií v Německu poprvé klesá. Je vrchol již za námi? Ve srovnání s předchozím rokem jejich vliv na nákupní rozhodování poklesl, i když je stále vyšší než v roce 2022. Tento pokles souvisí s úbytkem používání sociálních médií. Uživatelé sociálních médií tráví průměrně téměř 19 hodin týdně na Instagramu a dalších platformách. V roce 2023 to bylo o 2,1 % více. Pokles je zvláště výrazný u věkové skupiny 40–49 let (–6,4 %). Sociální média se používají i k získávání informací o produktech. YouTube a Instagram jsou v tomto ohledu na prvním místě. Způsob používání se však liší podle věku. Generace Z nejraději používá Instagram – více než dvakrát častěji než celková populace. Také TikTok je u této generace výrazně oblíbenější (49 %).

WEINWIRTSCHAFT/16. 8. 2024/JS

V Úředním věstníku EU L 2024/2146 ze dne 5.8.2024 vyšlo PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2024/2146 ze dne 2. srpna 2024 o dočasných mimořádných opatřeních, kterými se pro rok 2024 stanoví odchylky od některých

ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 a od nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/891 za účelem řešení konkrétních problémů v odvětví ovoce a zeleniny a v odvětví vína způsobených nepříznivými meteorologickými jevy. Článek 1 se týká prodloužení termínu k výsadbě vinice. Celý text naleznete zde:

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202402146

JÍŘÍ SEDLO

V Úředním věstníku EU L 2024/2159 ze dne 13.8.2024 vyšlo NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) 2024/2159 ze dne 12. srpna 2024 o dočasných výjimečných opatřeních odchylujících se od některých ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 týkajících se systému povolení k výsadbě révy s cílem řešit narušení trhu s vínem v Unii. Týká se prodloužení platnosti nevyužitých povolení k výsadbě o 3 roky. Celý text naleznete zde:

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202402159

JÍŘÍ SEDLO

Francie: Konec pro vinice, které ztrácejí ziskovost

Je to dominový efekt. Nerentabilní vinice nemůže zaměstnat mladého vinaře, udržet se v podniku, platit majitelům půdy nájem. Dne 31. prosince 2023 ukončil vinař Bernard Monon svoji činnost (35 hektarů vinic v AOC Côtes du Rhône, ze 100 % sudové víno). „Je mi 65 let, můj 23letý syn má maturitu z vinařství na lyceu v Orange a všechno se mělo předat dál. Ale když si sednete s účetním, zjistíte, že přežít bude těžké,“ říká nyní již penzionovaný vinař. Snížení povolených výnosů pro AOC o 20 %, které bylo schváleno v roce 2023 (a obnoveno v roce 2024), vedlo k explozi nákladů: „Ať už vyrábíme 40 nebo 50 hl/ha, máme stejné výrobní náklady, které už léta prudce rostou (pracovní síla, rostlinolékařské přípravky, nafta atd.). Když odeberete 20 % úrody, ztratíte 20 % tržeb,“ říká a ukazuje, jak zároveň prudce klesá cena nebaleného vína. „Léta jsme pracovali na hranici rentability bez zisku, ale nyní pracujeme se ztrátou.“ Vinař ▶

vyrábějí pouze červené víno, které ze 100 % prodává prostřednictvím obchodníků s vínem, rychle zaznamenal pokles objemu i ceny objednávek. „Je převzetí vinařství pro dvacetiletého člověka dar, nebo budoucí strádání? Jedinou možností by bylo přejít na prodej baleného vína, ale vyřazení obchodníků s vínem by znamenalo investice. Vzhledem ke kontextu by nás banka nepodpořila. Ti, kdo prodávají v lahvích, už mají problémy, takže když začínáte od nuly, je to téměř nemožné.“

Vinařství často slouží k doplnění důchodů předchozích generací vinařů. Nemohou najít kupce. Ani na bázi bezplatného pronájmu, kdy majitel platí daň z půdy, zatímco vinař sklízí, aniž by cokoli platil. Přitom se jedná o vinice na dobrém terroir, zavlažované. V naprosté tichosti přicházejí majitelé zemědělské půdy o své nájemy a velkou část svých důchodů. Když vidíme opuštěnou půdu, znamená to, že se hospodářství zastaví ze dne na den bez jakéhokoli příjmu pro ty, kteří nemají prakticky žádný důchod.

„A kromě toho co dnes děláme s půdou?“ Ptá se mladý důchodce, pro kterého návrat ke smíšenému hospodaření jako v minulosti znamená samozásobitelství. „My jsme podnikatelé. A jaké plodiny lze pěstovat na půdě, kde je réva vinná? Je utopické očekávat, že se budeme živit pěstováním mandloní nebo pistácií.“ K již tak těžké agendě přibyl další výbušný problém: Problém opuštěných vinic, které jsou zdrojem flavescence dorée, plísně a padlí révy. Vinař již neexistuje a majitel půdy nemá finanční ani materiální prostředky na vykloučení révy. Krajina se dramaticky mění a to je pro agroturistiku, která zde má budoucnost, velmi špatné.

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/7. 8. 2024/JS

Ve Francii není žádná letní přestávka pro klučení vinic

Ministr zemědělství, který rezignoval, a eurokomisař na konci svého mandátu nadále pracují na implementaci nástroje pro snížení potenciálu francouzské vinařské produkce do konce roku. Ministr Fesneau zdůraznil nutnost rychle dosáhnout dohody po několika měsících jednání o klučení, aby bylo funkční již od roku 2024. Zástupci vinařů chtějí, aby byl nástroj na snížení výrobního potenciálu účinný nejspíše od 15. října

letošního roku, s možností volby mezi definitivním klučením (za 4 000 €/ha se ztrátou povolení k výsadbě) a dočasným klučením (za 2 500 €/ha bez možnosti výsadby po dobu 4 let). Tento vzkaz byl ministrem i komisařem dobře přijat a nezdá se, že by chtěli na závěr svých mandátů být obviněni z nečinnosti. I v tomto období, které je po evropských volbách (9. června, nová komise se ujme funkce v prosinci) a francouzských volbách (vláda je v demisi po předčasných parlamentních volbách z 30. června a 7. července), ministerstvo i komise pokračují v práci (s oficiální žádostí podanou Francií 8. července).

Klučení „je nutné, urgentní a užitečné pro obnovení perspektiv v sektoru“, uvádí Marc Fesneau na X, přičemž zdůrazňuje, že „toto strukturální opatření bude sloužit jako pilotní projekt pro skupinu na vysoké úrovni v odvětví vína.“ Tato skupina mezi Komisí a vládami, která se má sejít v září a své závěry předloží začátkem roku 2025, bude odkazem pro nástupce Janusze Wojciechowského (který nebyl Polskem navržen na další mandát).

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/23. 8. 2024/JS

Portugalsko opět destiluje

I v roce 2024 bude v Portugalsku probíhat krizová destilace. Destilace v aktuální kampani bude dotována částkou 15 milionů eur z prostředků EU. O podporu mohou žádat producenti ve všech vinařských regionech země s výjimkou Azorských ostrovů a Madeiry. Pro samotný region Douro je vyhrazeno 4,5 milionu eur, tato částka bude navýšena o dalších 3,5 milionu eur, které poskytne Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto. Protože se pro Douro počítá s vyšší cenou za litr (0,75 €) než pro zbytek Portugalska (0,42 €), výsledná destilace činí zhruba 10,6 milionu litrů v Douro a 25 milionů litrů v ostatních částech země.

V roce 2023 zaznamenalo Portugalsko výrazně větší sklizeň než v předchozích letech, zejména u červených vín s CHOP nebo s CHZO. Proti tomu se domácí prodej těchto vín do března 2024 zvýšil jen nepatrně o 2,3 %, zatímco exporty do dubna 2024 klesly o 1,5 %. V odůvodnění nařízení EU 2024/1995 se uvádí: „Navzdory opatřením přijatým v roce 2023 se zásoby červených vín s CHOP nebo s CHZO v Portugalsku do konce

července 2024 odhadují na 2,25 milionu hektolitřů nad rekordní úroveň předchozího roku, což představuje 63 % celkové průměrné sklizně. Kumulované zásoby těchto kategorií vín dosáhnou na konci probíhajícího hospodářského roku dvouapůlnásobku množství vyrobeného v roce 2023.“

Objem sklizně v letošním roce je odhadován o 8 % nižší než rekordní sklizeň z předchozího roku. Tím se portugalská vinařská sklizeň v roce 2024 blíží průměru posledních pěti let. Protože však poptávka, zejména po červeném víně, stále klesá, mírně nižší sklizeň situaci pravděpodobně neulehčí. Prognóza EU předpokládá, že zásoby červeného vína budou ve srovnání s předchozím rokem o 29 % vyšší a ve srovnání s průměrem posledních pěti let o 46 % vyšší, pokud nebude proti tomu působeno destilací.

WEINWIRTSCHAFT/15. 8. 2024/JS

Cognac znovu přehodnocuje změny na trhu lihovin

V době, kdy prodeje stagnují už od roku 2022, si odvětví klade otázky ohledně svých strategických rozhodnutí, od výnosů po nové výsadby, které jsou kalkulovány mezirezortním obchodním plánem. Vyprodukovali jsme příliš mnoho? Vysadili jsme příliš mnoho?, kladou si otázky nedávná videa Národního mezirezortního úřadu pro Cognac (BNIC), která sice na tuto otázku přímo neodpovídají, ale poskytují možné nástroje k rozklíčování současných trendů. Tato cyklická série vzestupů a pádů vedla k tomu, že se Cognac vybavil silnými nástroji, které mu umožňují koordinovat svá hlavní rozhodnutí a dosáhnout cílů, které si stanoví pro dlouhodobý horizont.

Mezinárodní trhy se od covidu změnily. Pokles prodejů, ke kterému došlo v polovině roku 2022, se stále projevuje, i když se situace koncem roku 2023 stabilizovala. Jde o několikanásobný efekt mimořádné ekonomické epizody spojené s covidem: změna způsobu spotřeby, logistické komplikace a nadměrné zásoby, přísné a dlouhé lockdowny v Číně, všeobecná inflace, zejména na hlavním trhu ve Spojených státech. Neočekávaný zvrát na trhu, který zasáhl všechny lihoviny, konstatuje BNIC.

Rok 2022 byl zlomový, zůstává druhým nejlepším rokem v historii Cognacu, ale také okamžikem, kdy se export ▶

přestal zvyšovat a začal klesat. Žádost o nové výsadby na jaře 2022 o 3 129 hektarů byla podána, když všechny signály byly zelené. Když se však signály poklesu v říjnu změnilo v obavou, už nebylo možné žádost Cognacu o nové výsadby revidovat. Proto odvětví žádá státní orgány, aby mohly bez penalizace odložit výsadby již v roce 2022 přidělených hektarů, které nebyly vysazeny.

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/15. 8. 2024/JS

Čína chce být 51. členským státem OIV

Čína, která je již předním producentem vína v Asii s třetí největší plochou vinic na světě, se chce stát členem OIV; mělo by k tomu dojít v listopadu. Čínské ministerstvo zemědělství podalo oficiální žádost o členství v OIV 14. května a „pokud nebudou námítky ze strany většiny současných padesáti členských států OIV, které mají na vyjádření šest měsíců“, bude její členství oficiálně schváleno 14. listopadu 2024, po kongresu ke stému výročí organizace, který se bude konat od 11. do 18. října v Dijonu (kde OIV nyní sídlí). V současné době jsou dva čínské vinařské regiony pozorovateli OIV: autonomní oblast Ningxia Hui a prefektura Yantai.

V roce 2023 by plocha vinic měla činit 756 000 ha, což by z ní dělalo třetí největší vinařský stát na světě, po Španělsku s 945 000 ha a Francii se 792 000 ha. Produkce vína v Číně, která v posledních letech klesala, by měla v roce 2023 dosáhnout 3,2 milionu hektolitřů (-33 % za rok), což by ji umístilo na patnácté místo mezi výrobci vína na světě (za Brazílií a před Maďarskem). Od roku 2018 ztratila 2 miliony hl spotřeby vína, což ji umísťuje na deváté místo mezi spotřebiteli vína na světě, se spotřebou 6,8 milionu hl v roce 2023. Členství v OIV by umožnilo také harmonizaci vinařských předpisů a dodržování tradičních označení.

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/16. 8. 2024/JS

Čtrnáct nových prvotřídních viničních tratí v Rioja

Španělské ministerstvo zemědělství zveřejnilo uznání 14 nových prvotřídních

viničních tratí (viñedos singulares) v DOCa Rioja. Osm z nich se nachází v provincii La Rioja a šest v provincii Álava. Tím se počet registrovaných viñedos singulares ve vinařské oblasti zvýšil na 162. V těchto tratích má vinice zaregistrováno 97 vinařství. Vinice v těchto tratích musí mít révu vinnou nejméně 35 let starou a výnos nesmí překročit 5 t/ha v případě modrých hroznů a ne celých 7 t/ha u bílých hroznů. Pro tyto vinice je rovněž povinná ruční sklizeň. A konečně, víno musí získat vynikající hodnocení jakosti od consecho regulador, aby mohlo být označeno názvem prvotřídní viniční tratě.

WEINWIRTSCHAFT/1. 8. 2024/JS

Pyrénées-Orientales

Vinice v Pyrénées-Orientales a na pobřeží Aude zažívají malou úlevu. Po třech letech sucha a vln veder si konečně trochu oddechly. Ne snad proto, že by bylo více srážek, ale protože přišly ve vhodnou dobu a teploty byly mírné. „Od října jsme měli celkově jen něco málo přes 210 mm srážek, což není o moc lepší než srážky v Saharské poušti,“ vysvětluje Jean-Marie Fabre, vinař z Aude. „Jedna věc však vinici pomohla: tři spásné deště na konci dubna a v květnu, které umožnily růst révy vinné. Vinice jsou v lepším stavu než loni,“ dodává. Zásoby vody jsou ale téměř vyčerpány, sklizeň neočekávají lepší než loni. K dnešnímu dni je v Pyrénées-Orientales zavlažováno jen 5 % vinic, a v tomto ohledu existuje jasný rozdíl mezi těmi, které jsou zavlažovány, a těmi, které nejsou. Kvůli nedávným horkým vlnám nezavlažované vinice začínají žloutnout. Jediné řešení pro záchranu těchto 95 % vinic je deštivý podzim, který by přinesl doplnění zásob vody a odpočinek pro rostliny, které trpí extrémními klimatickými jevy posledních let.

Jean-Marie Fabre vidí tři možnosti řešení: první se týká zlepšení pěstitelských technik, aby bylo možné šetřit a optimalizovat využití vody. Druhá se zaměřuje na použití nových podnoží, inspirovaných vinařskými oblastmi s podobnými klimatickými podmínkami. Třetí zahrnuje zavlažování. Je nezbytné najít řešení, jako jsou retenční nádrže nebo záplavové nádrže, nebo dokonce znovuvyužití čištěných odpadních vod, zejména během letního období, kdy je více turistů. Proč také nepřemýšlet o systému zachy-

cování vody z Rhôny? Rhône vypouští do Středozemního moře 54 miliard litrů vody, odebrání 150 milionů m³ vody na zavlažování by mohlo zachránit vinice.

VITISPHERE/SARAH EL MAKHZOUMIOVÁ/12. 8. 2024/JS

Nedostatek vody ohrožuje vinařství v Apulii

Jihoitalský region Apulie trpí extrémním suchem. Podle deníku Corriere del Mezzogiorno je situace pro zemědělství dramatická, vinaři a zelináři popisují situaci jako katastrofální a beznadějnou. „Něco takového jsem ještě nezažil,“ řekl deníku Mario De Matteo, správce 200hektarové farmy Il Vignale nedaleko Foggie, „za několik dní budeme muset přestat hospodařit, protože zbývající voda se může použít pouze pro lidskou spotřebu.“ Situaci zhoršuje špatná kvalita vody, často je slaná, a proto nevhodná k zavlažování. Co se týče okamžitých řešení, odpovídá: „Nedá se nic dělat.“

Navzdory moderním zavlažovacím systémům, jako je kapková závlaha a řízení podle senzorů půdní vlhkosti, nedostatek deště a pokles hladiny podzemní vody maří technické úsilí. Nedostatek vody postihuje i další regiony na jihu Itálie. Na jaře a v létě 2024 bylo na jihu země zaznamenáno historicky nejméně srážek. To vedlo ke značným ztrátám v produkci pšenice, oliv a révy vinné. V důsledku toho vyhlásil loni v dubnu region Sicílie stav přírodní katastrofy. Regionální vláda musela urychleně zasáhnout, v posledních desetiletích se neinvestovalo do nových nádrží ani do modernizace stávající vodní infrastruktury.

MAGAZIN.WEIN.PLUS/1. 8. 2024/JS

Velikonoční ostrov v Tichém oceánu nyní s označením původu vína

Velikonoční ostrov v Tichém oceánu, proslulý svými monumentálními sochami, získal oficiální označení původu vína (Denominación de Origen, DO). Vína vyráběná na odlehlém sopečném ostrově, který je od chilského pobřeží vzdálen asi 3 500 kilometrů, nesou označení DO Rapa Nui. Rapa Nui je původní název ostrova a jeho obyvatel. Misionáři zde od roku 1866 na několika místech pěstovali nejméně šest různých odrůd révy ▶

vinné. Chválili kvalitu vinic a hroznů a srovnávali podmínky s podmínkami na Madeiře. Podnebí je subtropické a suché s malým množstvím srážek, i když vítr je nasycený vlhkostí. Teploty sotva přesahují 27 °C. Po téměř úplném vymýcení obyvatel Rapa Nui některé z vinic nadále rostou divoce. V roce 2018 dva vinaři vinařství oživil. Společně s místními partnery osázeli přibližně dva hektary a začali rozmnožovat staré zdivočelé keře révy v révové školce. Vyrábějí cuvée červeného vína z odrůd Syrah, Carignan a Grenache a také šumivé víno.

Kromě DO Rapa Nui bylo rozhodnuto zavést také DO Chiloe v Patagonii. Obě apelace patří mezi nejvýznamnější turistické destinace v Chile. Podle národního vinařského svazu Vinos de Chile je cílem také podpořit průkopníky ve vinařském odvětví při rozšiřování chilských pěstitelských zón s ohledem na klimatické změny.

MAGAZIN.WEIN.PLUS/5. 8. 2024/JS

PIWI odrůdy v zahradě prefektury Indre-et-Loire

V srdci vinařského departementu s ne méně než 10 000 hektary vinic neměla prefektura Indre-et-Loire ve své zahradě žádnou révu. Patrice Latron, vládní zástupce v Tours, této absenci litoval a vzal věc do svých rukou tím, že se obrátil na Fédération des associations viticoles de Touraine (FAV 37-72). Koncem června se svým šéfem vysadil čtyřicet sazenic dvou PIWI odrůd révy, odolnějších vůči plísni révy a padlí révy, které jsou v Indre-et-Loire stále vzácné: Coliris a Floréal. Ve svém předchozím působišti v Yonne prefekt ocenil existenci vinice na prefektuře. „Pro vinici v Tours chtěl vysadit révu reprezentující Touraine“, vysvětluje Benoit Gautier, člen představenstva FAV 37-72. Abychom mu však usnadnili péči o révu, navrhli jsme mu, aby zvolil rezistentní odrůdy. Rád je přijal, ošetření bude potřeba jen málo.

VITISPHERE/INGRID PROUSTOVÁ/5. 8. 2024/JS

Krátká internodia u Neuburského

V HBLA a BA v Klosterneuburku se Dr. Ferdinand Regner se spolupracovníky zabýval studiem tvorby krátkých internodií u odrůdy Neuburské a možnos-

ti, jak této chorobě zabránit. Je to totiž hlavní důvod poklesu plochy Neuburského v Rakousku během 25 let z 1 000 ha na 300 ha. Přitom vhodnost odrůdy pro suché polohy a její autochtonní odrůdový charakter jsou argumenty pro její zachování. Vzdálenosti mezi uzly letorostů se rok od roku zkracují a tím klesá i výnos. Květenství usychají a opadávají nebo tvoří příliš malé a velmi kompaktní hrozny, které během zrání snadno hnijí. Nakonec réva degeneruje do té míry, že již není schopna plodit a dřevo plně nevyzrává. Silně postižená réva stále více ztrácí vitalitu a pak obvykle během chladnější zimy odumírá. Existuje několik příčin vzniku krátkých internodií. Aby bylo možné porozumět geneticky podmíněným projevům, je nutné přesné rozlišení. Předpokladem pro správnou klasifikaci onemocnění je harmonické zásobování živinami a nepřítomnost chorob přenosných štěpováním. Teprve pak je možné tento jev blíže zkoumat. Zkrácení internodií v důsledku genetických defektů v růstovém metabolismu bylo již několikrát zdokumentováno.

V případě genetickou degenerací vyvolaného zkracování internodií lze rozpoznat především změny v bilanci giberelinů. Změny nebyly rozpoznatelné v sekvenci DNA genů, ale v reakci primerů s nedefinovanými úseky, takže vyšly najevo amplifikační rozdíly v podobě polymorfismu. Pomocí stanovení množství giberelinu se zjistil rozdíl mezi zdravými a nemocnými keři. Byl rozpoznán pouze rozdíl v množství GA44. Oxidázy GA20 jsou enzymy, které katalyzují tvorbu GA44. U některých oxidáz GA20 byly zjištěny odchylky, které korelují s krátkými internodiemi. Změny byly nalezeny také v dalších genech, které regulují rovnováhu giberelinů. Celkový jev pravděpodobně není vyvolán jedinou mutací, ale je založen na širším narušení citlivé rovnováhy látek regulujících růst. Některé z těchto změn by bylo možné rozpoznat pomocí genetických markerů, konkrétně zejména primerů proteinu Della RGL3. Nové selekce odrůdy Neuburské by proto měly být před uvedením na trh testovány těmito markery. Selektace pomocí genetických markerů si již našla cestu do šlechtění révy vinné a v budoucnu bude ještě důležitější. Zejména ty markery, které jsou úzce spojeny s určitým znakem, se stanou nepostradatelnými pro selekci. Hlavními cíli zkoumání bylo rozpoznat příčiny krátkých internodií u odrůdy Neuburské, vý-

voj markerů a nástrojů pro diagnostiku choroby, aby byla možná cílená selekční činnost.

Pokusy o zabránění tvorby krátkých internodií pomocí specifického hnojení přinesly praxi také užitečné výsledky. Varianta s chelátem zinku sice vykazovala horší vývoj než kontrola, ale gibberelin a komplexní hnojivo „Super Fifty“ a „Basfoliar Aktiv“ měly vliv na prodloužení internodií. Došlo k mírnému oslabení příznaků onemocnění v letních měsících. Předpokládá se, že i přes genetickou modifikaci lze za vysokých dávek slunečního záření vytvořit dostatečné množství růstových látek. Chelát zinku byl v literatuře opakovaně zmiňován jako možný terapeutický prostředek proti zkráceným internodiím. Pravděpodobně to bylo odvozeno od skutečnosti, že nedostatek zinku může také vyvolat zkrácení internodií. Analýzy listů v pokusech ale také neodhalily žádný nedostatek zinku. Kyselina giberelová (GA3) je růstový hormon rostlin. Přirozeně se vyskytující formy GA4 a GA1 jsou účinné jako růstové látky. Ovlivňují schopnost klíčení, prodlužovací růst, oplození a vývoj bobulí. GA3 se ve vinnogradnictví používá především proti botrytidě a octové hnilobě při odkvétání. Podporuje volné bobule hroznů.

V tomto výzkumu byla prokázána redukce krátkých internodií odrůdy Neuburské pomocí giberelinu v několika letech na různých stanovištích. Účinek GA3 na prodlužování krátkých internodií závisí výrazně na typu mutace. Pravděpodobně jsou mutace přítomny již v buňce a pouze prostřednictvím segregace chimér vznikají genotypy vykazující symptomy. To je také v souladu s analýzou metabolitů GA pomocí UPLC. „Basfoliar Active“ je kompletní hnojivo s makro- a mikroživinami a také s extraktem z řas, který obsahuje vitamíny a fytohormony. „Super Fifty“ je rovněž založen na extraktu z řas, ačkoli jeho výrobce neuvádí obsah živin, ale uvádí zvláštní obsah antioxidantů. Přípravek je vhodný zejména pro ekologické zemědělství. Oba produkty obsahují rostlinné fytohormony v komplexním extraktu a podařilo se u nich dosáhnout výrazného zlepšení tvorby internodií.

U stávajících vinic s výskytem krátkých internodií u Neuburského by tedy situaci mohla zlepšit aplikace giberelinu nebo komplexních hnojiv s růstovými látkami. Zásadním přínosem pro vinnogradnictví pak budou nové, testované klony odrůdy Neuburské. ▶

ZDROJE: Regner, F., Hack, R., Wendelin, M., Reichl, M.: Untersuchungen zur Ausbildung von Kurzinternodien bei der Sorte 'Neuburger' und deren Abschwächung. *Mitteilungen Klosterneuburg 71 (2021)*, s. 170–186. Short internodes-decline in „Neuburger“– Approximation by transcriptome analysis, qRT-PCR and methylation-sensitive Longread-sequencing. R. Hack and F. Regner, Höhere Bundeslehranstalt und Bundesamt für Wein- und Obstbau Klosterneuburg, Austria.

J. SEDLO

Sklizeň hroznů, trhy vínem

Očekávání vyšší sklizně ve Španělsku

Svaz španělských zemědělských družstev podle své prognózy sklizně očekává o 20 % vyšší sklizeň než v loňském roce. Prognóza 39,7 milionu hektolitrů je však stále pod průměrem za delší časové období. Pokud jde o zásoby, k 31. květnu jsou o 14,5 % nižší než loni u vína a o 38,3 % nižší u moštu. Bude-li tento trend pokračovat, budou dostupné zásoby na začátku nového vinařského roku 1. srpna výrazně pod průměrem posledních let.

Větší objem sklizně je dán především údaji z regionu Castilla-La Mancha, kde se očekává objem 24 mil. hl (+33 %). Zotavuje se také Extremadura s objemem sklizně 3,4 mil. hl (2023: 2,5 mil. hl). Naproti tomu některé katalánské regiony utrpěly velké ztráty. Ztráty na sklizni se liší v závislosti na množství srážek na jaře. Sucho postihlo zejména Priorat a Terra Alta, zatímco jiné oblasti v Penedès byly zasaženy méně. Podle prognózy družstevního svazu bude celková sklizeň v Katalánsku nižší o 35 %. Menší úroda budou mít také severovýchodní regiony Galicie a Kastilie a León. Pokud jde o kvalitu, prognóza zdůrazňuje, že réva vinná v oblasti Rioja je ve „velkolepé kondici“, očekává se zde průměrné množství sklizně s vysokou kvalitou hroznů.

WEINWIRTSCHAFT/1. 8. 2024/JS

Francouzští vinaři očekávají v roce 2024 o 13 % nižší sklizeň hroznů

Francie by měla v roce 2024 vyprodukovat 40 až 43 milionů hektolitrů vína, což je o 16 až 10 % méně než v roce 2023 a o 10 až 3 % méně než pětiletý průměr, vyplývá z prvních prognóz, které 9. srpna zveřejnilo francouzské ministerstvo

zemědělství a jeho statistický a prognostický úřad (SSP). Za předpokladu průměrné hodnoty 41,5 mil. hl to Francii pravděpodobně neumožní udržet si titul největšího světového producenta vína, který v roce 2023 převzala od Itálie, která byla držitelkou tohoto titulu od roku 2015. V Bordeaux se produkce po již snížené sklizni v roce 2023 opět sníží, konstatuje ministerstvo a poukazuje na řadu faktorů, které stojí za tímto poklesem produkce: pokračující tlak plísni, nezapomíná se ani na krupobití (3 500 ha v regionu Libourne a 2 000 ha zejména v Médocu) a na bouřky, ale ani na klučení: „Snížení plochy o přibližně 8 000 ha v důsledku plánu klučení přispívá ke snížení očekávané produkce,“ uvádí ministerstvo. Existuje tedy naděje na návrat k rovnováze mezi nabídkou a poptávkou po strukturálně nevyrovnaném červeném AOC Bordeaux.

Pokles výnosů se očekává i v oblasti Champagne, kde jarní mrazy a krupobití měly bezprostřední dopad na produkční potenciál, zatímco srážky přály plísni révy. V případě Burgundska srážky rovněž přály plísni révy, proto se očekává nižší sklizeň než v roce 2023, která byla bohatá, uvádí SSP. V Côte d'Or byla letos situace složitá, což odráží problémy, kterým letos především ekologické vinohradnictví v těchto podmínkách nadměrných srážek čelí. SSP poukazuje na obtížnou situaci v Beaujolais: tato oblast nebyla ušetřena plísni révy, černé hnilobě a krupobitím. Totéž platí pro Chablis, které bylo zasaženo silným krupobitím, bouřkami a plísni révy. SSP rovněž předpovídá nižší sklizeň na alsaských vinicích kvůli plísni révy. Na alsaských vinicích se předpokládá sklizeň 900 tis. hl. Stejný sestupný trend lze pozorovat v Savojsku (postiženém mrazem a bouřkami, stejně jako Bugey) a v Juře (vyčerpané jarním mrazem, bouřkami, plísni révy a padlím révy). V údolí Loiry pravděpodobně povede ke ztrátám silný tlak plísni révy, zejména v ekologickém vinohradnictví,

a dále se zde objevovaly vydatné bouřky. Vinobraní je obzvláště komplikované v Touraine (bouřky a plíseň révy) a Sancerre (plíseň révy a krupobití).

Co se týče Cognacu, v regionu Charentes vlhké podmínky během kvetení naznačují výrazný pokles produkce ve srovnání s rekordním rokem 2023, k čemuž se přidává i raná plíseň révy, uvádí SSP. Po dvou ročnících vysokých výnosů mají vinice v regionu Charente tendenci k poklesu produkce koňaku, což je podpořeno snížením povolených výnosů na 8,64 hl čistého alkoholu/ha (oproti 10,5 hl/ha v předchozím roce). SSP očekává, že v roce 2024 dojde k největšímu poklesu výroby vín pro výrobu koňaku (-28 až -22 % oproti roku 2023), zatímco vína s CHZO by měla být nejméně postižena (-5 až -3 %) a u vín s CHOP se očekává rovněž pokles (-16 až -9 %). Zatímco v regionu Aude začala francouzská sklizeň koncem července, situace na vinicích v Languedocu-Roussillonu se značně liší. S nedostatkem vody v Aude a Pyrénées-Orientales a přebytkem vody v Gard, kde je plíseň révy velmi virulentní by produkce v povodí mohla být pod pětiletým průměrem. Pokud jde o Provence a údolí Rhôny, produkce bude pravděpodobně nižší než v roce 2023, jarní mrazy způsobily v Provence značné škody a plíseň révy pravděpodobně způsobí další ztráty. Na Korsice se zatím zdálo, že sklizeň bude ideální, sucho ale pravděpodobně omezí produkci, která by měla být nižší než v roce 2023, avšak vyšší než pětiletý průměr.

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/9. 8. 2024/JS

Výrazně méně vína z Francie

Podle prvních předběžných odhadů k 1. srpnu se produkce vína ve Francii v roce 2024 bude pohybovat mezi 40 a 43 miliony hektolitrů, což je méně než v před-

chozím roce (47,9 milionu hl) a také pod pětiletým průměrem (44,2 milionu hl). Podle zprávy statistického úřadu francouzského ministerstva zemědělství (SSP) se očekává pokles produkce téměř ve všech vinařských oblastech. Odhaduje se, že sklizeň bude nižší než v roce 2019, ale stále výrazně vyšší než v neúrodném roce 2021 (37,6 milionu hl).

V případě jednotlivých kategorií vín očekává SSP pokles produkce AOP (CHOP) vín ve srovnání s předchozím rokem o 9 až 16 %, u vín určených k destilaci dokonce o 22 až 28 %. U IGP (CHZO) vín se očekává pokles mezi 5 % až nárůst o 3 %, u vín bez jakéhokoli označení původu se odhaduje pokles mezi 13 a 19 %. Hlavní příčinou tohoto poklesu jsou podle úřadu choroby, zvláště plíseň révy, které byly zejména na začátku léta podporovány vlhkými podmínkami. Místně produkci také ovlivnily jarní mrazy a krupobití. Sklizeň byla navíc na mnoha místech zasažena problémy během kvetení. Zejména z oblasti Languedoc-Roussillon a Korsiky byly navíc hlášeny škody způsobené suchem.

S letošními výsledky sklizně Francie pravděpodobně opět přijde o svou zlatou medaili jako vinařská země číslo jedna ve prospěch Itálie. I tam se, stejně jako v předchozím roce, potýkali se značnými problémy – na severu krupobití, mrazy a padlí, na jihu sucho –, ale odvětví se zřejmě dokázalo lépe přizpůsobit. Podle výsledků průzkumu týdeníku „Tre Bicchieri“ odhaduje „Gambero Rosso“, že italská produkce vína by mohla opět vzrůst na 45 milionů hektolitrů po 38 milionech hektolitrů v předchozím roce. Spolehlivá čísla z Itálie jsou však obvykle k dispozici až začátkem září. Po prvních prognózách ze Španělska, které naznačují nárůst sklizně o 20 % – což by představovalo 39,7 milionu hektolitrů –, by se Francie mohla obávat dokonce i o stříbrnou medaili.

WEINWIRTSCHAFT/15. 8. 2024/JS

Objem sklizně v Portugalsku klesne

Portugalský institut Instituto da Vinha e do Vinho (IVV) oznámil svou prognózu sklizně pro kampaň 2024. Podle prognózy bude sklizeň v Portugalsku o něco nižší než v předchozím roce. IVV uvádí, že sklizeň bude o 8 % nižší. Ve svém prvním odhadu oborové sdružení předpokládá 6,95 milionu hektolitrů. Hlavním důvodem nižšího objemu sklizně jsou přetr-

vávající dešťové srážky v průběhu celého roku, které vedly k vysokému tlaku chorob, zejména v regionech Dão, Bairrada a Lisboa (–15 % v každém z nich), kde se producenti museli potýkat s plísní révy a padlím. K výskytu plísně révy došlo také v regionu Alentejo, kde škody způsobené suchem a úpalem způsobily 10 % ztrát na úrodě.

WEINWIRTSCHAFT/1. 8. 2024/JS

Ceny hroznů v Rakousku 70 centů, zrání extrémně brzy

Letošní ročník je mimořádně časný, cukernatost v polovině srpna je téměř stejná jako v roce 2018. První odrůdy se již sklízí – ceny bílých hroznů pro jakostní víno v Seewinkelu jsou 70 centů/kg. Údaje o dozrávání hroznů v Dolním Rakousku a Burgenlandu v aktuálním 33. kalendářním týdnu jsou již výrazně vyšší než v předchozích letech. Hladina cukru v současné době dosahuje v průměru 15,0°KMW. Pro srovnání: v rekordním roce 2018 dosáhly hrozny ve stejném kalendářním týdnu průměrné cukernatosti 15,8°KMW. Na rozdíl od roku 2018 je však letos obsah kyselin ještě vyšší. Průměrná hodnota kyseliny jablečné na analyzovaných lokalitách je v současné době stále 4,6 g/l – v roce 2018 v tomto ročním období a při podobné cukernatosti činila pouze 3,1 g/l. Z hlediska hodnot NOPA je letošní ročník aktuálně velmi podobný ročníku 2022 – ve 33. kalendářním týdnu dosáhly průměrné hodnoty 211 mg/l. HBLA a BA pro vinohradnictví a ovocnářství Klosterneuburg zjišťuje na několika místech každý týden cukernatost moštu, celkový obsah kyselin, kyselinu vinnou, jablečnou, hodnotu pH a zkvásitelný dusík pro různé odrůdy. Tyto údaje slouží jako zdroj informací pro určení správné doby sklizně. Výsledky ukazují, že ročník 2024 je téměř tak raný jako ročník 2018.

DER WINZER/13. 8. 2024/JS

Francie: Treští odnětí svobody za vykořisťování pracovníků při sklizni

Soudní případ v Bordeaux vrhl ostrý pohled na situaci mnoha zahraničních sezónních pracovníků na vinicích v Bordelais. V červenci byl šéf společnosti EG Vitiprest, která poskytuje vinařům služby, odsouzen k 30 měsícům vězení, z nichž

20 měsíců bylo podmíněně odloženo, a bylo mu uloženo zaplatit 15 000 eur. Jeho otec dostal za „spoluvinu“ 15 měsíců, z nichž sedm bylo podmíněně odloženo. Soud mu rovněž uložil pětiletý zákaz podnikání v oblasti zemědělských prací.

Soudci tak navázali na závažná obvinění vznesená čtyřmi marockými sezónními pracovníky. Ti uvedli, že zaplatili 100 000 dirhamů (250 000 Kč) za získání pracovní smlouvy a poté mohli pracovat ve Francii. Jak informoval časopis *Vitisphere*, výpovědi hovořily také o příliš malém a nehygienickém ubytování a nekonečných pracovních dnech. Někteří pracovníci uvedli, že spali namačkání na podlaže, vykonávali práci mimo svou pracovní náplň sklizně hroznů a nedostávali slíbenou mzdu. Zpráva Regionálního ředitelství pro hospodářství, zaměstnanost, práci a solidaritu tato tvrzení potvrdila. K incidentům došlo mezi dubnem 2022 a květnem 2024 v departementech Gironde a Lot-et-Garonne na jihovýchodě Bordelais. Další tři obžalovaní, kteří patří k rodině odsouzených, byli zproštěni viny. Zda bude v této věci podáno odvolání, se teprve uvidí.

V dalším prestižním regionu Francie nedávno došlo k rozruchu kvůli zneužívání při sklizni: v Champagne zemřelo v roce 2023 několik dělníků. Před několika týdny tam byl vypracován několikastupňový akční plán, který má lépe zajistit řádné pracovní podmínky sezónních pracovníků.

WEINWIRTSCHAFT/1. 8. 2024/JS

Celkem 360 sběračů hroznů ubytováno poskytovatelem služeb v Remeši

Společnost G2V, která každý rok zaměstnává mezi 1 000 a 1 200 sběračů hroznů, letos přišla s novinkou v oblasti ubytování. Kromě sedmi hotelů pronajatých v Remeši a v Aube ubytuje G2V v září 2024 360 rumunských sběračů hroznů v bývalé vojenské základně 112 v Courcy nedaleko Remeše (Marne). Budou ubytováni ve dvou budovách o rozloze 5 000 m², které byly obsazeny vojáky až do roku 2012. Každý pokoj bude mít dvě lůžka, vlastní sprchu a toaletu. Tyto pokoje o rozloze 18 až 25 m² byly renovovány. Nábytek, především postele, financuje G2V v hodnotě přes 100 000 €. Chtějí sběračům poskytnout vynikající úroveň komfortu. V každé budově jsou také k dispozici prádelny s pračkami a sušárny. Pro zpestření volného času po ve-

čeři, od 19:30 do 21:30, nainstalují fotbalové branky, volejbalové sítě a pingpongové stoly. Na místě budou přítomny tři osoby z G2V, které zde budou nocovat. Večeře, připravované cateringovou službou, budou podávány ve společných jídelnách. Sběrači budou pracovat na vinicích v pohorí Montagne de Reims a v údolí řeky Ardre, což je 20 až 25 minut autobusem od jejich ubytování.

Kolektivní ubytování je velmi přísně kontrolováno. Pravidla jsou uvedena v dokumentu vydaném Výborem Champagne, který je k dispozici všem vinařům a obchodníkům s vínem v regionu Champagne. V něm se připomíná, že stanování, ubytování v skládacích karavanech a v podzemí je zakázáno. Minimální plocha pokoje je 4,5 m² na osobu, s maximálním počtem 10 osob na pokoj pro vinaře a družstva a 12 osob pro obchodníky. Pro hygienická zařízení je potřeba zajistit alespoň jedno umyvadlo pro 6 osob, jednu sprchu pro 8 osob a jednu toaletu pro 8 osob. Kolektivní ubytování musí být ohlášeno na prefektuře nebo inspekci práce v místě, kde se ubytování nachází.

Otázku ohledně jednodenního volna v rámci týdne, jehož zrušení se dostalo na titulky novin v posledním týdnu, vyřešili tak, že se přizpůsobuje požadavkům objednavatelů: Sklizeň trvá průměrně devět dní. Někteří objednavatelé organizují týdenní volno, jiní ne. Pokud si zaměstnanec přeje vzít si den volna, protože je unavený, je to vždy možné. Ke zpřísnění předpisů pro ubytování sezonních pracovníků došlo po loňské sklizni v Champagne, kde několik z nich zemřelo a řada si u úřadů stěžovala na vydírání a nehygienické podmínky ubytování.

VITISPHERE/AUDE LUTUN/23. 7. 2024/JS

Anjou-Saumur omezuje výnosy

Apelace pro růžová a šumivá vína se rozhodly snížit své roční výnosy. První z nich čelí obtížím na trhu, zatímco druhé se snaží řídit nabídku a poptávku. Obchodování v apelacích Anjou-Saumur bylo zpočátku slibné, ale situace se před několika měsíci zhoršila, zejména u vína Cabernet d'Anjou, které tvoří třetinu celkové produkce a je ekonomickým pilířem tamního vinařství. Jeho prodej, z něhož dvě třetiny probíhají prostřednictvím velkých obchodních řetězců, klesá. V roce 2023 se prodalo 197 000 hl oproti 209 000 hl v roce 2022. A první polovina roku 2024 nevykazuje růst. Navíc

byla v roce 2023 sklizeň obrovská: 350 000 hl. Výsledek? Na konci sezóny jsou velké zásoby, které nenašly kupce mezi obchodníky.

Rosé d'Anjou s objemem kolem 100 000 hl zaznamenalo na francouzském trhu mírný růst prodeje v obchodních řetězcích, které představují polovinu jeho objemu, ale export způsobil propad apelace o 20 %. Vinaři proto na valné hromadě v červenci schválili výnos pro rok 2024 ve výši 50 hl/ha u Cabernetu d'Anjou a 60 hl/ha u Rosé d'Anjou. To znamená snížení o 5 hl oproti základním výnosům. Nemělo by se tak překročit 280 000 hl u Cabernetu a 100 000 hl u Rosé d'Anjou.

Další významná produkce v Anjou-Saumur, šumivá vína, naopak rostou. Ať už se jedná o Saumur nebo Crémant de Loire, poptávka je stabilní. Navzdory historické sklizni v roce 2023 (115 000 hl a 270 000 hl) obchodníci je výrazně nakupovali a vznikly tak zásoby odpovídající potřebám. Saumur je komerčně na vzestupu jak v exportu, tak ve Francii, zatímco Crémant de Loire roste na francouzském trhu, ale v exportu mírně klesá. Odhady potřeb, které provedla ekonomická služba Interloire, uvádějí 100 000 hl pro Saumur a 220 000 hl pro Crémant de Loire, aby byla zachována rovnováha mezi nabídkou a poptávkou. Na základě záměrů produkce, které na konci června sesbírala Federace vinařů z Anjou, bylo rozhodnuto přitáhnout šrouby i zde. Bude to 60 hl/ha pro Saumur (oproti 67 hl/ha v pravidlech) a 64 hl/ha pro Crémant de Loire (o 10 hl méně než základní výnos).

VITISPHERE/PATRICK TOUCHAIS/20. 8. 2024/JS

Nové trhy: Indie, Čína a Brazílie jako motory růstu prodeje alkoholu

Vyhledky růstu tradičních trhů s alkoholickými nápoji byly zpomaleny. Pro pětileté období od roku 2023 do roku 2028 očekávají výzkumníci trhu pro alkoholový průmysl v USA, Španělsku, Austrálii, Itálii a Nizozemsku pouze marginální růst o 1 % nebo méně. Podle studie se očekává stagnace Francie a Polska, zatímco ve Velké Británii, Japonsku, Německu a Kanadě se očekává pokles hodnoty. Britští analytici však vidí příležitosti na aktuálně takzvaných rozvíjejících se trzích v alkoholovém průmyslu. Indie, Čína a Brazílie v současnosti patří mezi naděje tohoto od-

větví. Následuje Mexiko, Jižní Afrika, Vietnam a Nigérie.

Očekává se, že nárůst hodnoty v letech 2023 až 2028 bude pocházet především z Indie, Číny a USA. Do roku 2028 IWSR očekává, že tyto země zvýší prodej alkoholických nápojů celkem o 30 miliard amerických dolarů. Podle studie by si Indie a USA připsaly nárůst o 7,6 miliardy amerických dolarů. V USA bude hodnoty dosaženo v letech 2023 až 2028 s ročním nárůstem o 0,8 %, zatímco v Indii se očekává za stejné období nárůst o více než 4 % ročně. Vzhledem k tomu, že americký trh s alkoholickými nápoji je čtyřikrát větší než indický z hlediska objemu a téměř šestkrát větší z hlediska hodnoty, je očekávaný růst Indie docela pozoruhodný. Brazílie, Mexiko, Jižní Afrika, Vietnam a Nigérie pak do roku 2028 zvýší hodnotu prodeje alkoholu dohromady o 14,4 miliard dolarů.

Z ostatních trhů se očekává mezi lety 2023 a 2028 růst Mexika a Jižní Afriky o 3 %, Brazílie o 2 % a Číny o 1 % (bez národních lihovin). Pro většinu rozvíjejících se trhů (Čína je výjimkou) se předpovídá velký nárůst populace legálního věku pro pití alkoholu, zatímco na vyspělých trzích se očekává pouze malý nárůst nebo dokonce pokles v této skupině. V Indii se očekává, že v příštích pěti letech dosáhne věku legální konzumace alkoholu 65 milionů spotřebitelů.

WEINWIRTSCHAFT/22. 8. 2024/JS

Předpovědi pokračujícího růstu na trhu s vínem v Brazílii

Na brazilském trhu s alkoholickými nápoji je víno stále v pozadí, zatímco pivo dominuje s průměrnou spotřebou 72 litrů na osobu ročně. Destiláty, poháněné těžko měřitelnou spotřebou cachaçy a rostoucí popularitou ginů, jsou také významné s průměrnou spotřebou 4,4 litru na osobu ročně. Víno, historicky zavedené a mnohem více konzumované v produkční oblasti na jihu země (80 000 ha, 4 miliony hl), zůstává na národní úrovni méně významné, ale vykazuje stálý růst spotřeby. Počet pravidelných konzumentů se od roku 2010 zdvojnásobil a přesáhl 50 milionů, s průměrnou roční spotřebou 3 litry na osobu. Odhaduje se, že spotřeba vína v zemi dosáhne v roce 2026 přibližně 600 milionů litrů, oproti 400 milionům v roce 2023 (nárůst o 11,64 % ve srovnání s rokem 2022). V této obrovské zemi s více než ▶

200 miliony obyvatel je víno preferováno spíše střední třídou.

V tomto trendu francouzská vína rostou v objemu i hodnotě, přestože na tomto trhu stále dominuje dovoz vín z Chile (40 % objemu). Díky daňovým výhodám dohody Mercosur jsou jihoamerická vína v Brazílii nejprodávanejší. Portugalsko se také významně rozvinulo (+51 % objemu v roce 2023), a to i přes daňovou nevýhodu, díky agresivnímu pronikání na tento trh a kulturní a jazykové blízkosti. Francie se pevně drží na 5. místě mezi dodavateli vín podle objemu, přičemž trh je z 80 % orientován na červená vína. Šumivá vína jsou čím dál tím více žádaná, zvláště cava a prosecco, zatímco růžové víno, které před rokem 2018 téměř neexistovalo, se během dvou let zvýšilo z 1 na 5 milionů litrů. Francouzské víno je vnímáno jako kvalitní a prestižní produkt, což z něj dělá elitářský produkt, který omezuje jeho rozšíření mezi širší veřejností. V Brazílii je registrováno 1 200 aktivních dovozců, přičemž asi třicet velkých dovozců dominuje trhu. Právě tito velcí dovozci dodávají vína do supermarketů, specializovaných prodejen a do sektoru HORECA (hotely, restaurace, kavárny).

VITISPHERE/OLIVIER BAZALGE/14. 8. 2024/JS

Austrálie se částečně zotavuje

Australské vinařské odvětví zaznamenalo v hospodářském roce 2023–2024 po náročném fázi pozitivní výsledek. Hodnota vývozu vína z ostrovního kontinentu vzrostla o 17 % na 2,2 miliardy australských dolarů, což je nejvyšší úroveň od roku 2021. Objem vývozu se udržel na stabilní úrovni 6,19 milionu hektolitřů. Tento nárůst hodnoty je způsoben především nárůstem vývozu do Číny v posledních třech měsících kalendářního roku. Po zrušení sankčních cel se vývoz na konci března 2024 opět výrazně zvýšil. Navzdory tomuto novému optimismu jsou však současné hodnoty vývozu stále hluboko pod historickými maximy. Více než 84 % vývozu vína do Číny přesáhlo 20 AUD za litr (přibližně 300 Kč), což představuje většinu australského vývozu do pevninské Číny. Avšak růst zůstává omezený: Nárůst obchodu s Čínou představuje méně než 5 % australské sklizně hroznů v roce 2024. Tento vzestup tedy nebude mít významný dopad na přetrvávající nadměrnou nabídku modrých hroz-

nů. Spotřeba vína v pevninské Číně, a to jak domácího, tak dováženého, je méně než třetinová oproti stavu před šesti lety. Je proto nepravděpodobné, že by se vývoz australského vína v blízké budoucnosti vrátil na svá předchozí maxima.

Zatímco Čína působila jako klíčový motor růstu, vývoz na ostatní trhy utrpěl útlum. Hodnota vývozu mimo Čínu klesla přibližně o 4 %, zatímco objem vývozu se snížil o 5 % na 5,87 milionu hektolitřů. Zvláště silně byl zasažen trh s nebaleným vínem, zejména s vínem do 1,50 AUD za litr (přibližně 22 Kč). Nejdůležitější trhy, USA a Kanada, zaznamenaly dohromady pokles o 0,2 milionu hektolitřů, což představovalo přibližně dvě třetiny celkové ztráty. Přestože USA zůstávají po Číně druhým nejdůležitějším trhem, vývoz tam poklesl o 0,11 mil. hektolitřů. Hodnota však byla částečně kompenzována vyššími cenami, což znamená, že ztráta zůstala relativně omezená a činila přibližně 2 miliony dolarů (asi 30 milionů Kč). Pokles o 11 milionů dolarů a 0,3 milionu hektolitřů zaznamenala také Velká Británie.

Největším vítězem vzestupu exportu byla červená odrůda Cabernet Sauvignon, jejíž hodnota vzrostla o 41 % na 469 milionů dolarů (asi 7,1 mld. Kč). Naopak Chardonnay ztratilo na významu: Hodnota vývozu této bílé odrůdy klesla o 6 % na 307 milionů dolarů (přibližně 4,7 mld. Kč). Naproti tomu italské odrůdy, jako je Pinot grigio, si úspěšně udržely své pozice a zvýšily hodnotu svého vývozu o 16 %. Stejně jako v případě Cabernetu Sauvignon byly i zde nejdůležitějším odbytištěm USA. Celkem se australské víno vyváží do 115 zemí, přičemž na trhu působí přibližně 1 500 aktivních vývozců.

WEINWIRTSCHAFT/22. 8. 2024/JS

Skandál s podvodny s vínem otřásl Tchaj-wanem

Fámy se šířily již delší dobu. Na Tchaj-wanu bylo jednoduše příliš mnoho lahví velkých vín – zejména burgundských vín, kterých bylo v Burgundsku vyrobeno málo kusů. Jako například Chambertin z Domaine Dujac s celkovým objemem výroby nepřesahujícím 500 lahví. Roční příděl pro Tchaj-wan je ve skutečnosti maximálně jedna láhev, ale podle zasvěcenců prý jenom z ročníku 2006 koluje v demokratické ostrovní republice na východě Číny několik set lahví. V květnu se v čínsky psaném časopise „Business

Today“ v Tchaj-peji přihlásil informátor. Tvrdil, že obchodní elita země je zapletena do gigantického skandálu s paděláním vína v celkové hodnotě přesahující 1 miliardu tchajwanských dolarů (28 milionů eur). Koncem června zveřejnil tentýž časopis zprávu s dalekosáhlým výzkumem. Podle této zprávy existuje důvodné podezření, že za padělky stojí 67letý miliardář Wood Chen, bývalý prezident společnosti Yageo Corporation a jeden z nejvýznamnějších sběratelů vína v zemi.

Podle informátora časopisu Business Today Chen v roce 2019 prohlásil, že je příliš starý na to, aby pokračoval ve své sbírce, a od té doby začal prodávat své zásoby, jejichž počet se odhaduje na dobrých 10 000 lahví. Lahve neprodával pouze osobně, ale také prostřednictvím obchodu s vínem, konkrétně dvou společností Top 100 Wine a UMC. Mnohé z padělaných lahví, jako například Coche-Dury nebo údajný Roumier z roku 1995 s označením „1998“ na korku, lze totiž vystopovat až do Chenových sklepů. Jeden realitní magnát vzpomínal na Chenův zvyk začínat každou schůzku otevřením láhve Romanée-Conti. Chen se nyní hájí tím, že jeho sbírka je velmi rozsáhlá a že není možné, aby všechna vína byla dokonalá. „Ale spojovat mě s prodejem padělaných vín je přehnané.“ Z příspěvku amerického obchodníka s vínem Thatchera Bakera-Briggse na internetových stránkách wineberserkers.com ze září 2023, v němž uvádí, že Chen a jeho manželka navštěvovali semináře Maurice Downeyho, zakladatele webu winefraud.com a konzultanta FBI v případě Rudyho Kurniawana, pravděpodobně jednoho z nejvýznamnějších odborníků na padělání vína na světě, vyplývá, že Chen je s paděláním velmi dobře obeznámen.

WEINWIRTSCHAFT/STEFAN PEGATZKY/2. 8. 2024/JS

Rusové pijí více a jinak

V Rusku se na hlavu prodává více alkoholu – ve prospěch vína. Přechází nyní země kvůli vysokým daním na evropské výrobky na alternativní zdroje? Podle oficiálních údajů ruského úřadu Rosalkogol-tabakkontrol se spotřeba čistého alkoholu na obyvatele v roce 2023 zvýšila na 6,5 litru. V roce 2019 činila 6,1 litru. Spotřeba každoročně stoupala o 0,1 litru, uvedl Igor Ajošin, ředitel úřadu, pro úřední list ruské vlády, Rossijskaja Gazeta. Rosalkogol-tabakkontrol monitoruje mimo jiné prodej ▶

alkoholu v zemi. Údaje se však týkají pouze legálních prodejí. Podle odhadů Světové zdravotnické organizace (WHO) je spotřeba na obyvatele v Rusku mnohem vyšší; pro rok 2020 předpokládá 10,5 litru na obyvatele. Ve skutečnosti vede trend k vyšší spotřebě alkoholu také ke zvýšení prodeje vína. Ve srovnání s první polovinou roku 2024 s předchozím rokem se podíl vína na prodeji zvýšil o 2,5 %, informuje Rosalkogoltabakkontrol. Zvýšenou spotřebu vína potvrzují i údaje OIV. Podle nich bylo v roce 2023 vypito celkem 8,6 milionu hektolitrů, což představuje nárůst o 3 % na celosvětově klesajícím trhu. Spotřeba na hlavu činila 7,2 litru.

Již v roce 2023 zvýšilo Rusko cla a daně na vína z takzvaných „nepřátelských zemí“. Mezi tyto země Rusko řadí celou EU, stejně jako USA, Austrálii a Nový Zéland. Evropské víno se základní cenou 1 €/láhev zdraží díky dovozním clům, DPH a spotřebním daním. Výsledná cena se aktuálně zvýší na zhruba 5,40 eur za maloobchodní cenu. U prémiových vín je tento procentní nárůst ještě vyšší. Cenový segment kolem 1 eura je však v Rusku nejvíce poptávaný. Protože segment nízkých cen již nemůže být uspokojen z tradičních zdrojů, není překvapením, že v Rusku jsou vyhledávány alternativní zdroje. Podle zprávy deníku Kommersant ruští dovozci v současné době zvažují dovoz šumivých vín z Brazílie a Indie, stejně jako vína z Číny, Srbska, Tuniska nebo Alžírsko. Například podle zjištění Kommersantu registroval dovozce Moro zásilku 30 200 lahví Prosecca z Brazílie. Expert uvedl pro Kommersant, že název Prosecco na etiketě by mohl být na ruském trhu prospěšný, i když víno nepochází z Itálie.

WEINWIRTSCHAFT/15. 8. 2024/JS

Britský supermarket Tesco uvádí na trh víno vyrobené z PIWI odrůdy Floreal

Britský supermarket Tesco učinil odvážný krok. Uvedl na trh víno z PIWI odrůdy Floreal a název této neznámé odrůdy uvedl na etiketě! Víno se prodává za 8 liber/láhev a vyrábí ho velká francouzská společnost Le Grand Chais. Je to opravdu dobrý počín: takovéto odolné odrůdy by mohly masivně snížit uhlíkovou stopu vína, ale mnoho výrobců se jim vyhýbá, protože si myslí, že neznámé odrůdy nebude možné prodat. Víno bylo uvedeno na trh dnes, 5. srpna.

Floreal je mezidruhový kříženec, jinými slovy, rezistentní odrůda, často označovaná jako PIWI odrůda. Ve francouzském národním katalogu odrůd byla schválena v roce 2018. Je odolná jak proti padlí révy, tak proti plísni révy. Má dva geny rezistence vůči každé z nich, což je důležité pro zachování odolnosti vzhledem ke schopnosti organismů chorob přizpůsobovat se a mutovat. Proti plísni révy to jsou Rpv1 + Rpv3 a proti padlí révy Run1 + Ren3. Byla vyšlechtěna v INRA v rámci programu ResDur. Je to kříženec odrůd Villaris x Mtp 3159-2-12. Oba rodiče jsou sami kříženci. Jedním z nich je Villaris, odrůda vyšlechtěná institutem JKI v Geilweilerhofu, registrovaná v roce 2011. Má geny rezistence z amerických odrůd révy vinné, především Vitis rupestris a V. aestivalis. Druhou odrůdou je Mtp 3159-2-12, která byla vyšlechtěna v INRA, s rezistentními geny z V. rotundifolia. Výhodou pěstování této odrůdy je, že nepotřebuje téměř žádné postřiky, což šetří peníze, je šetrné k životnímu prostředí a snižuje uhlíkovou stopu i utužení půdy.

WINEANORAK.COM/5. 8. 2024/JS

Nové čínské daně z koňaku, armagnacu a dalších brandy ve výši 30,6 až 39%

Dne 29. srpna zveřejnilo čínské ministerstvo obchodu předběžné rozhodnutí v rámci antidumpingového šetření týkajícího se destilátů z vína, matolin a brandy dovážených do Číny z Evropské unie. Agentura předběžně zjistila, že dochází k dumpingu brandy pocházejícího z EU, že domácímu odvětví brandy hrozí podstatná újma a že existuje příčinná souvislost mezi dumpingem a hrozbou podstatné újmy. V důsledku toho byla oznámena předběžná cla v rozmezí od 30,6 % do 39 % na základě dumpingových rozpětí stanovených Ministerstvem obchodu Čínské lidové republiky (MOFCOM). Průměrná výše cla činí 34,8 % a v případě společností, které nebyly schopny odpovědět na všechny procesní žádosti a podrobné dotazníky poskytnuté čínskými orgány, se zvyšuje na 39 %. Je důležité poznamenat, že se jedná o předběžné rozhodnutí, které v žádném případě nepředjímá konečné rozhodnutí, jehož datum Čína zatím neupřesnila, ale které by mohlo být učiněno v lednu nebo červenci 2025 nebo kdykoli. V současné době se tedy tato práva neuplatní. MOFCOM uvádí, že všechny zúčastněné strany mo-

hou předložit písemné připomínky vyšetřovacímu orgánu do deseti dnů ode dne tohoto oznámení, tj. od 29. srpna 2024.

Clo, pokud by bylo uplatněno, by představovalo neodůvodněnou obchodní překážku a mělo by škodlivý dopad na vývoz destilátů z vína a matolin z Evropské unie do Číny, které tvoří většinu (90 %) přímého vývozu lihovin z EU do Číny podle hodnoty. Toto rozhodnutí je o to nepochopitelnější, že odvětví po celou dobu šetření zahájeného v lednu 2024 plně spolupracovalo s čínskými orgány a prokázalo naprostou transparentnost svých postupů. Jediné pozitivní v této fázi je, že prozatím nebudou uplatňována prozatímní cla. Odvětví lihovin je vedlejší obětí širšího obchodního sporu a s odkazem na prozatímní vyrovnávací cla, která EU 5. července uvalila na čínské elektromobily, vyzvalo Evropskou komisi, aby prostřednictvím okamžitých jednání projevila plnou podporu a zajistila, aby tato prozatímní cla nebyla nikdy uplatněna. Příští dva měsíce budou rozhodující při hledání společného řešení, které umožní toto rozhodnutí přehodnotit. Evropská komise musí do 30. října potvrdit konečná cla uplatňovaná na čínské výrobce. Pro dotčená odvětví je předběžné rozhodnutí Číny zdrcující ranou vzhledem k tomu, že Čína představuje 25 % vývozu koňaku a je druhým největším trhem pro armagnac z hlediska hodnoty.

VITISPHERE/SHARON NAGELOVÁ/30. 8. 2024/JS

Prodej tichého vína ve Francii klesl za rok o 4,3 %

Navzdory zpomalení inflace se spotřebitelé vyhýbají tichému vínu v supermarketech. Mezi srpnem 2023 a srpnem 2024 se trh propadl o 4,3 % v objemu a o 1,8 % v hodnotě. V supermarketech se prodalo 8,100 milionu hektolitrů (oproti 8,467 v předchozím roce) za celkem 4,453 miliardy eur (oproti 4,533). Pokles se týkal jak lahví (-4,5 % objemu), tak i obalů typu BiB (-3,7 %). Největší pokles objemu zaznamenaly lahve s červeným vínem (-7,2 %), následované růžovým (-3,4 %) a bílým (-0,2 %). Zvýšily se pouze výdaje za bílá vína (+2,6 %). Výdaje za červená vína klesly o 4,4 % a za růžová vína o 1,4 %. Klesající trend se nevyhnul žádnému segmentu. Prodej vín s CHOP klesl o 5,4 %, vín s CHZO s názvy odrůd o 4,5 %, standardních vín s CHZO o 2,1 % a vín vins de France (bez CHOP/CHZO) ▶

o 0,3 %. Pouze u burgundských vín došlo k nárůstu v množství prodaných lahví (+0,8 %). Languedoc Roussillon zaznamenal pokles o 8,1 %, Beaujolais o 7,9 %, Bordeaux o 7,1 %, jihozápad o 6,3 %, Alsasko o 6,2 %, Provence o 4,9 %, údolí Loiry o 4 % a údolí Rhôny a Korsika o 3,9 %.

VITISPHERE/MARION BAZIREAUOVÁ/30. 8. 2024/JS

Prodej vína v Itálii v prvním pololetí 2024

Prodej vína v italské velkodistribuci v roce 2024 nadále zpomaluje. Po utlumeném březnu (navzdory Velikonocím) stáhl poslední kvartál šestiměsíční prodejní bilanci do záporných hodnot s -2,5 % v objemu, což je kombinace -3,4 % u tichých vín a frizzanti (zejména červených) a +4,2 % u šumivých vín. V celkové hodnotě prodeje ve velkodistribuci italských vín, která se přiblížila 1,4 mld. eur, došlo k mírnému růstu (+0,6 %). Pokles z hlediska objemu, díky němuž se první půlrok dostal na nejnižší úroveň od doby před covidem (-9,5 % oproti 2019), což potvrzuje potíže tichých vín a frizzanti (-13,5 %) v posledních pěti letech a obrat k bublinkám, které v tomto období vzrostly o 33 %. Hnací motorem sektoru šumivých vín je již více než rok růst produktů z tanků (Charmat), které nepatří do kategorie Prosecco a které Italové zřejmě objevili jako ideální základ pro domácí výrobu vlastního střihu. Uvádějí to údaje společnosti Nielsen-IQ zpracované Observatoří Uiv-Ismea.

Zaměříme-li se v analýze na dynamiku čtvrtletí duben-červen, vysvětluje poznámka, že nákupy vína zaznamenaly celkový pokles objemů o -3,9 %, který byl doprovázen také poklesem finanční hodnoty o -2,7 %. Novinkou ve druhém čtvrtletí je ve skutečnosti dočasné oslabení inflační dynamiky na základě trendu, kdy průměrné ceny tichých vín zaznamenaly nesmělých +1,2 % (oproti +5,6 % v březnu) a šumivá vína dokonce pokles (-1,3 %). Zhoršení u šumivých vín, které bylo pravděpodobně způsobeno vyskladněním produktů nespotřebovaných o Velikonocích, se projevilo i v objemech: zatímco trend leden-březen vykázal +11,7 %, meziroční srovnání konečné bilance duben-červen zaznamenalo -3,5 %. Přišlo léto a účty červených vín se stále více „červenaly“: -5 % objemová bilance za šestiměsíční období oproti -2 % u bílých a -1 % u růžových vín. Zajímavá je také dynamika objemu biovin, která si

pro tentokrát vedou lépe než vína konvenční, pravděpodobně díky nižšímu tlaku na ceny kolem +2 %.

WINENEWS.IT/2. 8. 2024/JS

Prodej Prosecca DOC opět roste

Po mírném poklesu prodeje o 3,5 % v roce 2023 se Prosecco DOC opět dostává na rekordní úroveň. Konsorcium Prosecco DOC hlásí v červenci 2024 silný nárůst stáčení, který podruhé v historii překročil hranici půl milionu s 513 569 hektolitry (+12,6 %). Celková bilance za prvních sedm měsíců roku, která činí 2,83 milionu hektolitřů, je rovněž výrazně vyšší než v předchozím roce: o 5,2 %. Podle konsorcia by výsledky dosažené do konce července mohly předznamenat velmi dobrý rok.

WEINWIRTSCHAFT/1. 8. 2024/JS

Volně ložené víno zachraňuje španělskou exportní bilanci

Podle organizace Fundacion Observatorio Español Del Mercado Del Vino se Španělsku podařilo v první polovině roku 2024 jen mírně zvýšit vývoz vína. Vývoz se zvýšil o 0,3 % v hodnotě a o 1,5 % v objemu. To odpovídá nárůstu o 3,4 milionu litrů a 21,8 milionu eur. Celkem bylo v tomto období vyvezeno 1 021,7 milionu litrů v hodnotě 1 475,2 milionu eur. V hodnotovém vyjádření jde podle zprávy o nejlepší výsledek v historii. Je však zřejmé, že v první polovině roku 2024 došlo k poklesu vývozu dražších produktů, zatímco levnější vína vzrostla. U lahvo- vých vín s CHOP došlo k poklesu o 3,8 % (-24 mil. €) v hodnotě a o 4,3 % (-5,5 mil. litrů) v objemu. Zároveň se zvýšil vývoz sudového vína o 10,9 % v hodnotě (+28,5 mil. €) a o 1,9 % (+11,1 mil. litrů) v objemu.

Do segmentu levných vín patří také lahvo- vá vína bez CHOP/CHZO, které zaznamenaly rovněž nárůst. V prvním pololetí vzrostla jejich hodnota o 6,4 % (+15,8 mil. €) při růstu objemu o 2,9 % (5,3 mil. litrů). Na vzestupu byly také BiB, jejichž hodnota vzrostla o 7,3 % (+3,1 milionu eur) a objem o 6,8 % (+2,25 milionu litrů). U šumivých vín došlo k výraznému poklesu objemu o 7,3 % (-5,59 mil. litrů), což je jistě způsobeno i nízkými výnosy v oblasti Cava způsobenými velkým suchem. Hodnotově však šumivá vína vzrostla o 1,2 % (+2,8 mil. €).

WEINWIRTSCHAFT/29. 8. 2024/JS

Prodej vína v Německu nadále klesá

Německý vinařský institut (DWI) ve svých „Mafo-News 4/2024“ opět přináší jen málo pozitivních zpráv o spotřebě vína v Německu. Podle údajů z panelu Nielsen Home Scan klesl objem prodaného vína o 3,9 % ve srovnání se stejným obdobím loňského roku (v roce 2023 to bylo meziročně -5 %). V hodnotovém vyjádření spotřeba vína klesla o 4 % (2023: -0,9 %). Pokračuje tak negativní trend prodeje a obratu vína, který započal v roce 2022. Němečtí výrobci si mohou trochu oddechnout, i když jejich prodej vína klesl o nadprůměrných 4,9 %. Zotavil se však z loňského poklesu o 11,5 % (2022: -17,5 %). Hodnota nákupu německých vín však byla s 5,4 % ještě nižší než v roce 2023 (-5 %, 2022: -12,5 %).

Vína zahraničního původu ztratila 3,3 % v objemu (2023: +0,3 %) a 2,5 % v hodnotě (2023: +3 %). Podíly na trhu se mírně posunuly od německých vín směrem k dováženým vínům. Německo ztratilo 0,4 % podílu v objemu a 1,5 % v hodnotě. V absolutním vyjádření se německá vína podílela na hodnotě prodeje 45,5 % (objem: 41,8 %), zatímco Itálie získala 1,8 % objemu a dokonce 7,3 % hodnoty (17,8 % objemu a 19,9 % hodnoty v absolutním vyjádření) a mohla tak svá vína opět prodávat za vyšší cenu. Změny u vín ze Španělska a Francie byly malé, přičemž v případě Pyrenejského poloostrova došlo k nárůstu o 0,9 % (objem) a 2,3 % (hodnota) a v případě francouzských produktů o 3,4 % (objem) a 0,7 % (hodnota). Státy z Nového světa musí být vážně znepokojeny, po již předcházejících slabých letech opět ztratily 30,5 % z hlediska tržeb a 26,4 % z hlediska obratu. Absolutní podíl na trhu v objemu mají 2,7 %.

Pokračoval také pokles kupujících. Víno stále nakupuje pouze 42,8 % německých domácností. Ještě v roce 2019, tedy před koronavirem, to bylo téměř 50 %.

WEINWIRTSCHAFT/8. 8. 2024/JS

Maloobchod v Německu opět prodává méně vína

Nálada v potravinářském maloobchodě je nadále pochmurná. Podle společnosti Circana, která se zabývá průzkumem trhu, klesl od začátku roku prodej o 4,8 % a obrat o 3,2 %. Průměrná cena za láhev činila 3,63 eura. Nejvíce byly

zasazeny tradiční prodejny potravin do 800 metrů čtverečních, které ztratily 6,2 % z hlediska obratu a 7,2 % z hlediska objemu. Hypermarkety zaznamenaly pokles o 3,1 % z hlediska obratu a o 5,4 % z hlediska objemu. Vzhledem k cenám zaznamenali podle společnosti Circana maloobchodníci s potravinami obzvláště velké ztráty v základních kategoriích vína do 2,49 eur (obrat: -4,5 %, objem: -6,9 %) a v kategorii od 2,50 do 4,99 eur (obrat: -6,7 %, objem: -6,2 %). Tyto dvě kategorie tvoří dohromady 70 % trhu vínem. Ve vyšším cenovém segmentu to vypadá lépe: S 9,1% nárůstem hodnoty i objemu rostla zejména kategorie od 15 eur. Její podíl na trhu je však poměrně nízký a činí 1,1 %. V cenové kategorii od 5 do 15 eur došlo k mírnému zlepšení: Zde se nárůst hodnoty pohyboval mezi 3,6 % (5–7,49 eur) a 3,1 % (10–14,99 eur). Přesuny do vyšších cenových segmentů lze přičíst především tomu, že mnoho značkových výrobků se v důsledku zvýšení cen v souvislosti s inflací přesunulo ze své tradiční cenové kategorie do vyšší.

Průzkumník trhu Nielsen, jehož údaje o trhu nezahrnují diskontní sektor, vidí růst prodeje v kategoriích 3–3,99 eur (hodnota: +3,6 %, objem: +3,5 %) a 5–6,99 eur (hodnota: +6,3 %, prodej: +6,5 %). Celkově společnost Nielsen uvádí pokles obratu o 2,6 % a pokles objemu o 5,3 % ve všech prodejních kanálech (bez diskontních prodejen). Průměrná cena za láhev činí 3,66 eura oproti 3,54 eura ve stejném období předchozího roku. Z hlediska barvy vína zaznamenalo obzvláště výrazný pokles červené víno, jehož cena se snížila o 9 % a objem o 5,6 %. U růžového vína došlo dokonce k mírnému nárůstu hodnoty o 0,3 % (objem -3,2 %). Bílé víno pokleslo z hlediska hodnoty o 0,8 % a z hlediska objemu o 2,9 %. V současné době je celosvětově patrný pokles poptávky po červeném víně. Zdá se, že ani německý trh se tomuto trendu nevyhne.

WEINWIRTSCHAFT/29. 8. 2024/JS

Profil prodeje vín z Loiry

V globálně obtížném kontextu pro export vykazuje údolí Loiry pozitivní dynamiku, kterou podporuje rozmanitá nabídka, s dominancí bílých vín a výraznou přítomností šumivých vín. Bílá vína tvoří většinu produkce v údolí Loiry. Mezirezortní sdružení vín z Loiry využilo léta k tomu, aby zdůraznilo klíčová čísla

týkající se prodeje vín z údolí Loiry, třetí největší vinařské oblasti Francie s CHOP. Na celkové ploše 42 000 hektarů vinic, rozložených mezi 5 regionů a 14 departementů (34 AOP, 1 IGP), činí produkce vín z Loiry přibližně 2 miliony hektolitřů. Prodej těchto vín z Loiry je registrován u 160 zemí.

Dnes je 36 % objemu věnováno bílým vínům, která jsou nejvíce zastoupena, před růžovými (28 %), červenými (19 %) a šumivými víny (17 %). Údolí Loiry je tedy první oblastí ve Francii pro produkci AOP bílých vín a druhou pro AOP růžová a šumivá vína, uvádí ve svém prohlášení InterLoire. Ve Francii se prodalo 34,3 milionu lahví, z toho 11,2 milionu lahví bílých vín a 8,5 milionu šumivých vín, dále 7,3 milionu růžových a 7,3 milionu červených vín. V roce 2023 bylo exportováno 55 milionů lahví, což představuje 4,3 % podílu na objemu exportovaných francouzských vín. Německo je největším příjemcem vín z Loiry v objemu (20 %), ale druhé v hodnotě (20 %), protože Spojené státy zůstávají největším trhem v hodnotě (21 %), přičemž tvoří pouze 16 % objemu.

Mezirezortní sdružení tak zdůrazňuje pozitivní dynamiku exportu, přičemž rok 2023 je označován jako třetí nejlepší rok prodeje v hodnotě za posledních 25 let. A nejde jen o dočasný trend, protože celkový obrat z exportu vín z údolí Loiry vzrostl podle údajů InterLoire za posledních 5 let o 23 %. To jistě potěší 2 200 vinařství, 310 obchodních domů, 350 vinařských turistických sklepů a 16 družstevních sklepů, které zastupuje mezirezortní sdružení z Loiry.

VITISPHERE/OLIVIER BAZALGE/16. 8. 2024/JS

Svaz vinařů Rheingau požaduje, aby se i odalkoholizovaná vína označovala údajem o původu

Víno bez alkoholu je jedním z rostoucích segmentů v oboru. Aby se umožnil lepší marketing, požaduje svaz změnu vyhlášky, konkrétně aby bylo možné na etiketě uvádět původ nebo alespoň vinařskou oblast původu. Pokud bylo víno odalkoholizováno ve vlastním vinařství, měl by mít výrobce možnost uvádět na etiketě i jméno vinaře. Doposud se vinařství může na etiketě objevit pouze pod označením „distributor“, pokud dealkoholizace proběhla ve vlastním vinařství. Vzhledem k tomu, že zařízení, které je

k tomu zapotřebí, je nákladné, je toto pravidlo spravedlivé. Uvedení původu není zatím povoleno ani v hlavním textu na zadní etiketě.

Svaz vinařů Rheingau kritizuje také zákaz používání vín z přicukřených moštů pro výrobu nealkoholických produktů. To dává technický smysl, protože vyšší obsah alkoholu vzniklý fortifikací by se pak musel opět odstranit. Z ekonomického hlediska to však má dramatické důsledky. Krátce po sklizni mnoho vinařů ještě neví, zda budou moci prodat veškeré své víno s alkoholem. Pokud ne, není bohužel možné víno zpracovat na dealkoholizované produkty. A nakonec označení „bio“ by se mělo vztahovat i na dealkoholizovaná vína. To v současné době nelze, protože proces dealkoholizace není zakotven v nařízení EU pro ekologické zemědělství. Alespoň v tomto posledním bodě došlo k posunu. Před několika měsíci požádala německá vláda Brusel o povolení tohoto procesu.

WEINWIRTSCHAFT/1. 8. 2024/JS

Přeprava koňaku a šampaňského Pernod Ricard do Ameriky plachetnicemi

Tento pátek 9. srpna vypluje z přístavu Le Havre na dvoutýdenní plavbu do New Yorku 850 tun koňaků Martell, šampaňského Mumm a Perrier-Jouët (MMPJ) na nákladní plachetnici Anemos patřící společnosti TransOceanic Wind Transport (TOWT, se sídlem v Le Havre). Loď o délce 81 metrů má 6 nákladových prostorů a pojme 1 000 tun zboží (včetně dalších vín, například vín z Languedoku ze Château La Coste), přičemž doba plavby odpovídá době plavby běžné nákladní lodi (15 dnů). Především však půjde o první dodávku pomocí plachetnic, která stanoví standard pro dekarbonizaci námořní přepravy mezi Evropou a Severní Amerikou, jak uvádí společnost MMPJ, pro kterou jsou Spojené státy druhým největším exportním trhem pro její koňaky a šampaňské (hned po Číně a Japonsku).

„Naší ambicí je, aby se tento způsob přepravy stal na této trase naším hlavním,“ říká ředitelka pro udržitelný rozvoj společnosti MMPJ, která zdůrazňuje absenci jakéhokoli vlivu na kvalitu přepravovaných lahví a plány na zvýšení frekvence této přepravy (do roku 2027 by mělo být pronajato 8 lodí pro měsíční transatlantickou plavbu). Od začátku budou plachetnice přepravovat veškeré šampaňské Perrier ▶

Jouët belle époque a koňaků Martell 50 % objemu přepravy. Nákladní plachetnice je řešení pro budoucnost, pro svět bez fosilních paliv. Nákladní lodě TOWT jsou vybaveny systémem pro sledování organoleptické kvality během plavby, který sleduje hydrometrii a teplotu. Zatímco nákladové prostory tradičních lodí musí být pro přepravu vína a lihovin chlazeny, nákladové prostory plachetnic společnosti TOWT mají ideální teplotu a hydrometrii, která udržuje odchylku maximálně 1 stupeň Celsia.

Doprava plachetnicemi se opět stane standardem. Vítr je nevyčerpateľný a spolehlivý zdroj (TOWT optimalizuje dobu plavby pomocí umělé inteligence, která mění kurz podle větru). Společnost TOWT tvrdí, že plachetnice ve srovnání s běžnou nákladní lodí snižuje emise CO₂ o více než 90 %. To přispěje k celosvětovému směřování skupiny Pernod Ricard k uhlíkové neutralitě do roku 2050, která se týká celého řetězce. Přitom doprava zdaleka není hlavním zdrojem emisí skleníkových plynů.

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/9. 8. 2024/JS

Rakousko: První žádosti o přidělení čísla státní zkoušky na víno

Přibližně o tři týdny dříve než v loňském roce bylo 14. srpna na Spolkový úřad pro vinařství v Eisenstadtu předloženo první víno z ročníku 2024 k získání čísla státní kontroly. Stejně jako v předchozích letech se jedná o mladé víno vyrobené z hroznů odrůdy Bouvier. Srovnání s ročníky 2018 a 2019 ukazuje, jak brzké je letošní první podání: zatímco v předchozím roce bylo první podání učiněno až 6. září, v roce 2019 to bylo již 21. srpna a v roce 2018 dokonce 2. srpna.

DER WINZER/16. 8. 2024/JS

Delinat uvádí na trh opakovaně použitelnou láhev na víno

Švýcarská společnost Delinat se od svého založení v roce 1980 drží přísných

ekologických zásad a trvalé udržitelnosti. Poté, co v roce 2018 představila opakovaně použitelný karton, činí nyní tento internetový prodejce vína další krok k větší udržitelnosti, a to prostřednictvím vlastní opakovaně použitelné láhve, oznamuje Delinat. Nová opakovaně použitelná láhev byla vyvinuta ve spolupráci s německou společností Wiegand Glas s cílem vytvořit lehkou a zároveň robustní láhev, kterou lze použít vícekrát. Podle společnosti Delinat je láhev vyrobena z nejméně 92 % z recyklovaného použitého skla, což ve srovnání s běžnými lahvemi přináší 11% úsporu energie a 13% úsporu emisí CO₂. S hmotností 392 gramů je láhev mimořádně lehká, což rovněž snižuje emise CO₂ při výrobě a přepravě. Podle tiskové zprávy by se díky využití zelené elektřiny a biometanu při výrobě zabránilo 63 % emisí při těchto operacích. Nevyhnutelné emise společnost kompenzuje investicemi do regionálních projektů na ochranu klimatu a přírody. Nicméně již nyní existují lehčí lahve, které váží pouhých 300 gramů.

Společně s opakovaně použitelným kartonem je cílem vytvořit samostatný uzavřený systém, který zákazníkům umožní vrátit prázdné opakovaně použitelné lahve stejným způsobem, jakým obdrželi svou objednávku. Kartony s prázdnými lahvemi jsou převáženy do hlavního skladu společnosti Delinat v Grenzach-Wyhlen na švýcarských hranicích nedaleko Basileje, kde jsou přijímány a umývány. Společnost Delinat uvádí, že potřebuje několik let zkušeností, než bude moci říci, kolik emisí se díky tomuto systému nakonec ušetří. Vše závisí na tom, kolik lahví zákazníci skutečně vrátí. Tyto dodatečné náklady budou pravděpodobně kamenem úrazu. Skutečnost, že s vyššími emisemi je spojena i individuální přeprava vratných lahví od zákazníka do skladu, znamená, že bodu, kdy se práce skutečně stane udržitelnou, bude pravděpodobně dosaženo až později. Společnost sice ve své tiskové zprávě uvádí, že alespoň ve městech budou využívání kurýři na kolech, ti však pravděpodobně pokryjí jen zlomek přepravní trasy.

WEINWIRTSCHAFT/1. 8. 2024/JS

Nález vraku lodi se šampaňským v Baltském moři

Mluví potápěčské expediční společnosti Baltitech z Gdyně (Polsko) oznámil, že minulou středu byl v hloubce 60 metrů 20 námořních mil jižně od švédského ostrova Öland objeven vrak lodi. Loď zřejmě pochází z 19. století a podle společnosti Baltitech vezla náklad beden se šampaňským, minerální vodou a porcelánem, který je překvapivě dobře zachovalý. Bližší zkoumání razítek na zapečetěných hliněných lahvích odhalilo, že se jedná o minerální vodu od společnosti Selters, což byl v té době vzácný nápoj, se kterým se zacházelo jako s lékem. Podle společnosti Baltitech umožňuje povaha razítek datovat je mezi lety 1850 a 1867, ruský car Mikuláš I. prý v této oblasti ztratil kolem roku 1852 loď.

Náklad šampaňského však hovoří proti předpokladu, že nalezený vrak je loď, která se potopila v roce 1852. Potápěči předpokládají, že v něm bylo nejméně 100 lahví. Nápisy na zátkách ukazují na francouzskou společnost Louis Roederer. Obchod mezi tradičním maisonem se sídlem v Remeši a ruským carským dvorem se však oživil až za vlády Evropy přátelsky nakloněného cara Alexandra II. po ukončení krymské války pařížským mírem v roce 1856. Hodnota nálezů je značná. V roce 2010 vyzdvihli potápěči z vraku lodi u Ölandu 168 lahví šampaňského, které pocházely od značek Veuve Clicquot, Juglar a Heidsieck Monopole a byly naplněny v letech 1831 až 1840. Aukce 64 dobře zachovalých lahví tehdy vynesla přibližně 110 000 eur.

Právně nález nyní náleží švédské provincii Kalmar. Zároveň byl informován Ústav pro námořní archeologický výzkum při univerzitě v Södertörnu u Stockholmu, který je ve Švédsku zodpovědný za podmořskou archeologii. Zda a kdy bude vyzvedávání tekutého pokladu na mořském dně pokračovat, se teprve uvidí.

WEINWIRTSCHAFT/31. 7. 2024/JS